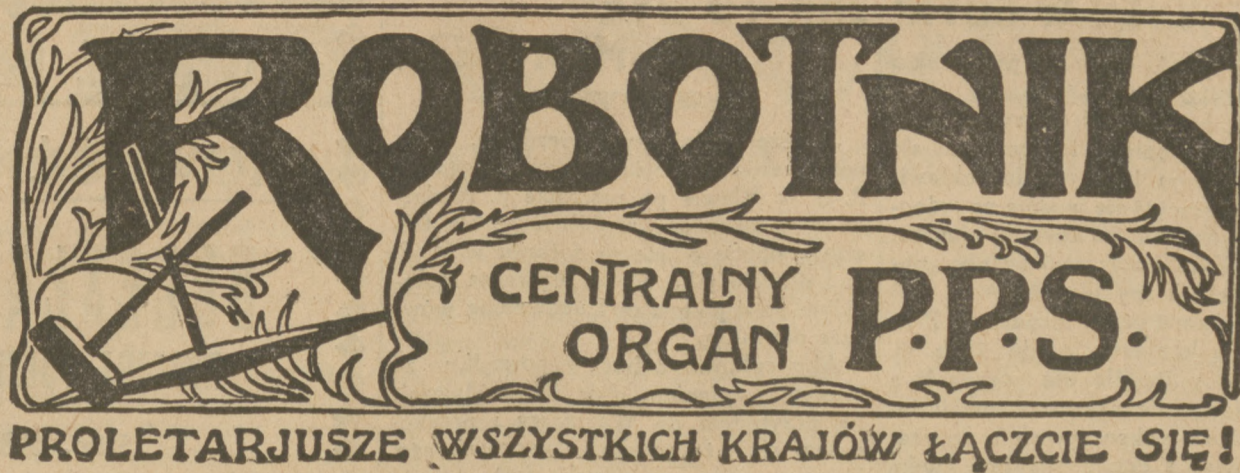

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIAŃSKI**

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 do 2 po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 11 do 1-jej
Opłata pocztowa uliszczona ry-
czałtem.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, ul. Warecka № 7
Redakcja — tel. 176-70.
Dyrekcja — tel. 120-13.
Administracja — tel. 313-80.
Drukarnia — tel. 173-43.
Konto czekowe P. K. O. Nr. 175.

**CENA NUMERU
20 GROSZY.**

NAZWA A TREŚĆ

Fakt przywłaszczenia sobie przez frondę warszawską nazwy „Dawna Frakcja Rewolucyjna” zasługuje na kilka uwag.
Frakcja Rewolucyjna P. P. S., stojąca od r. 1906 na czele ruchu niepodległościowego i socjalistycznego w b. zaborze rosyjskim, działała w najcięższych warunkach konspiracyjnych, a jako partia terrorystyczna była wystawiona na niebezpieczeństwa, nieznanne innym partiom nielegalnym. Można śmiało powiedzieć, że w naszej przedwojennej P. P. S. zaboru rosyjskiego wszystko było *wyjątkowe*. Wyjątkowy był teren pracy, na którym z jednej strony miało się do czynienia ze społeczeństwem w większości swej biernym, zahukanym i ugodowym, a z drugiej strony z potężnym najeźdźcą. Wyjątkowy był typ organizacji, wyjątkowe były środki działania. Praca w okolicznościach tak wyjątkowych stworzyła też wyjątkowy gatunek ludzi, działaczy i bojowników. Sprawy, którzy po wszystkie czasy stanowią będąc chlubą ruchu robotniczego w Polsce, ponadto zapłodniła twórczo myśl socjalistyczną, która w programie P. P. S. poraz pierwszy powiązała harmonijnie i nierozdzielnie hasło niepodległości z hasłem socjalizmu. Na tym punkcie P. P. S. była istotnie pionierką w międzynarodowym ruchu socjalistycznym.

Ale każdy ruch konspiracyjny, a zwłaszcza terrorystyczny, jest wystawiony na ciężkie próby i niebezpieczeństwa nie tylko od zewnątrz, ale też od wewnątrz. Sama konspiracja wytwarza pewne metody i sposoby działania, które są nieuniknione w pracy podziemnej, które jednak w innych warunkach, w warunkach pracy jawnej i legalnej muszą wyrządzać szkody. Psychika, urobiona za konspiracją, jeśli nie potrafi otrząsnąć z siebie niektórych cech życia konspiracyjnego i przystosować do nowych warunków, jest skazana na błękanie po manowcach.

Otóż wśród frondy warszawskiej jest co prawda niewielu działaczy Frakcji Rewolucyjnej P. P. S. i Organizacji Bojowej, ale ci co tam jeszcze pozostali, są takimi zabłąkami do Polski niepodległej konspiratorami i oni to właśnie, przezywając frondę „dawna Frakcja Rewolucyjna”, stwierdzają mimowoli, że przez całe 10-lecie istnienia wolnej Polski nie zdążyli ośwoić się z tym faktem i że nie mogą znaleźć dla siebie miejsca w szeregach socjalistycznych.

Przeniesienie taktyki i metod Frakcji Rewolucyjnej do wolnej Polski jest oczywiście absurdem. Można tylko przenieść *ujemne* cechy, towarzyszące każdemu ruchowi konspiracyjnemu, ale zabójcze dla ruchu legalnego. I tak się też stało.

O. K. R. warszawski był unikatem w całej Polsce. Była to zamknięta w sobie grupa, stroniąca od całości Partji i nie uznająca jej kontroli. Nikt nie miał dostępu do tej grupy, kto nie dawał rękoma bezwzględnie posłuszeństwa dla sztabu kierowniczego. Organizacje socjalistyczne na całym świecie dążą do rozwoju, do rozszerzenia wpływu, do pomnożenia liczby członków. O. K. R. nie tylko nigdy tego nie robił, ale bał się nowych ludzi, zamykał się w gronie „wtajemniczonych” i gnuśniał w bezwładzie. Od czasu do czasu, gdy przychodziły wybory, uruchamiano się aparat agitacyjny, korzystając z ludzi „nie-swoich”, by po wyborach zapaść znowu w drzemkę i nierobstwo. Gdy szło o parady — wypadało wszystko ośniewać: O. K. R. był dobrym reżyserem widowisk. Ale organizacja warszawska przedstawiała najsmutniejsze z widowisk: *600 członków placówch składki!*

Nie chcemy tu oskarżać poszczególnych jednostek z O. K. R. o takie lub inne sprawy. Idzie nam o stwierdzenie, że ujemne strony konspiracji, nakutujące u części przywódców OKR, musiały w końcu nawet wbrew ich woli zagwoździć i zdemoralizować ruch

**Z. P. P. S.
POSIEDZENIE PLENARNE**

Wczoraj odbyło się — pod przewodnictwem tow. Z. Marka — posiedzenie plenarne Z. P. P. S. Obecni byli prawie wszyscy tow. posłowie i senatorowie; przybył także tow. Bolesław Limanowski, powitany serdecznie przez przewodniczącego tow. Marka.

Tow. Marek złożył sprawozdanie z działalności Prezydium. Sprawozdanie przyjęto do wiadomości uchwałą jednomyślną; w ożywionej dyskusji ustalono plan prac Z. P. P. S. w Sejmie i w Senacie w ciągu sesji jesiennej.

Tow. Pużak przedstawił w krótkim referacie próbę rozbitcia Partji, dokonaną przez grupę Jaworowskiego z polecenia niektórych grup obozu „sanacji”. Po dyskusji przyjęto jednomyślnie uchwałę, zaproponowaną przez tow. Niedziałkowskiego:

„Z. P. P. S., wyrażając najgłębsze oburzenie z powodu prób rozbitcia Partji, prób organizowanych przez obóz „sanacji” przy czynnym udziale grupy Jaworowskiego, stwierdza, że próby te zostały odparte przez masy pracujące, zorganizowane

pod sztandarem Polskiej Partji Socjalistycznej.

Z. P. P. S. oświadcza, że wszyscy towarzysze posłowie i senatorowie stoją do dyspozycji Partji i C. K. W. dla pracy zarówno w Warszawie, jak i na prowincji.

Z. P. P. S. wita z największą radością fakt tak szybkiej odbudowy Organizacji Warszawskiej P. P. S. i przesyła pozdrowienia serdeczne wiernym Partji towarzyszom warszawskim.

Z. P. P. S. protestuje przeciwko przywłaszczeniu sobie przez grupę Jaworowskiego nazwy „Frakcja Rewolucyjna”; używanie tej nazwy zmierza do wprowadzenia w błąd mas pracujących, do spekulowania na nieświadomości niektórych kół robotniczych.”

Następnie Z. P. P. S. wybrał przez akklamację na Kongres, jako swoich przedstawicieli: tow. tow.: Z. Marka, A. Struga, St. Posnera, S. Kocpińskiego, J. Nosala i K. Kaczanowskiego.

C. K. W.

Posiedzenie C. K. W. odbędzie się dziś o godz. 11-jej rano w lokalu Z.P.P.S. Sekretariat Generalny.

**KONFERENCJA MIĘDZYDZIELNICOWA
ORGANIZACJI WARSZAWSKIEJ P. P. S.**

We wtorek 30 b. m. o godz. 7 wiecz. II piętro, odbędzie się w lokalu przy ulicy Wareckiej Nr. 7 —

Konferencja Międzydzielnicowa Organizacji Warszawskiej P. P. S.

Na Konferencję winny przybyć w pełnym składzie Komitety Dzielnicowe i Zarządy Kół P. P. S. Egzekutywa Warszawskiej Organizacji P. P. S.

**O POMOC DLA STRAJKUJĄCYCH ROBOTNIKÓW
PORTOWYCH W GDYNI**

Zw. Zaw. Transportowców zwraca się do wszystkich Związków Zawodowych i wszystkich towarzyszy z wezwaniem do składania ofiar na rzecz strajkujących robotników portowych w Gdyni. Ofiary przyjmuje Redakcja „Robotni-

ka” i Zw. Transportowców (Czerwonego Krzyża 20).
Towarzysze spieszcie z ofiarami na rzecz walczących z niebывалым wyziskiem robotników portowych.

**DOKOŁA SPRAWY ZMIANY KONSTYTUCJI
GDANSKA**

Gdańsk, 29 października. (PAT.) W dniu dzisiejszym zakończyło się zapisywanie na listy w sprawie przeprowadzenia plebiscytu, co do zmiany konstytucji w m. Gdańsk, w myśl projektu przedłożonego przez niemiecko-gdańską partię ludową. Projekt ten przewiduje zmniejszenie liczby posłów do Sejmu gdańskiego ze 120 na 72, redukcje członków Senatu w miasta z 22 na 14, oraz całkowitą parlamentaryzację Senatu w miasta, wreszcie wprowadzenie zasady odpowiedzialności parlamentarnej senatorów W. Miasta. Na listy plebiscytowe zapisało się do dnia dzisie-

szego 28.900 uprawnionych do głosowania, t. j. o przeszło 7.000 więcej, aniżeli wymaga tego konstytucja. Wobec tego, projekt reformy konstytucji gdańskiej, wypracowany przez niemiecko-gdańskie stronnictwo ludowe, identyczny z odpowiednim projektem Senatu, już dwukrotnie odrzuconym przez Sejm gdański, wejdzie poraz trzeci pod obrady Sejmu gdańskiego. Jeżeli projekt ten uzyska w Sejmie większość 2/3 głosów, stanie się ustawą prawomocną; w razie odrzucenia projektu, stanie się on przedmiotem plebiscytu.

**CHAMBERLAIN O WSPÓŁŻYCIU ANGLJI
I STANÓW ZJEDNOCZONYCH**

San Francisco, 29 października. (A. W.). W dniu wczorajszym angielski minister spraw zagranicznych sir Austen Chamberlain wyjeżdżając do Quebecu oświadczył, iż czuje się bardzo dobrze i że wkrótce powróci do Londynu aby objąć na nowo swoje stanowisko. Po-

zatem Chamberlain podkreślił, iż jego najszczerzem życzeniem jest dalsza przyjazna współpraca między Imperjum Brytyjskiem a Stanami Zjednoczonymi. Współpraca ta według Chamberlaina ma zabezpieczyć i umocnić powszechny pokój świata.

partyjny stolicy. Zamiast organizacji, tętniącej życiem i rozmachem tworczym, mieliśmy sówiet O. K. R.-owy, naśladujący niewolniczo bolszewicki sposób rządzenia.

Oto cała „ideologia” b. O. K. R., o której prasa burżuazyjna wypisyuje niestworzone rzeczy, usiłując przeciwstawić ją ideologii większości Partji. O. K. R. nie miał żadnej ideologii własnej, żywił się tylko kapitałem wspo-

mnieni, a walkę klasy robotniczej traktował jako targ o ustępstwa ze strakami rządzącymi. Gdy się doprowadziło organizację do upadku, nie pozostało nic innego, jak posługiwanie się protekcją pana posła i prezesa u b. towarzyszy, piastujących wysokie stanowiska, a w końcu oferta „współpracy”, złożona u stóp marsz. Piłsudskiego.

J. M. B.

**ROKOWANIA POLSKO-NIEMIECKIE O TRAKTAT
HANDLOWY**

Jesteśmy zdecydowanymi zwolennikami zawarcia umowy handlowej między Polską a Niemcami. Rozumiemy, że umowa ta może dojść do skutku tylko na podstawie kompromisu.

Ale kompromis oznacza — ustępstwa obu stron.

O ile wiemy, Niemcy postawiły żądania określone: klauzulę największego uprzywilejowania, jako regułę, i kilkaset obniżonych specjalnie stawek celnych; Polska chce uzyskać swobodny wywóz do Niemiec węgla, bydła i mięsa bitego. Niemcy proponują: ograniczony kontyngent węgla

i monopol dla zakupu mięsa bitego dla jednego syndykatu; bydła żywego nie chcą wcale wpuszczać.

To nie jest jednakowa miara. Ustępstwa wymagają ustępstw. Polska wypowiedziała się za ogłoszeniem wszystkich obustronnych propozycji. Niemcy dotychczas odmówiły swej zgody na ujawnienie przebiegu rokowań.

Sądźmy, że właśnie ogłoszenie wszelkich danych pozwoliłoby i opinii publicznej polskiej, i opinii publicznej niemieckiej na wyrobienie sobie zdania o położeniu.

S. K.

ZAINTERESOWANIE WYBORAMI PREZYDENCJALNEMI W ST. ZJEDNOCZONYCH

O WYBORZE HOOVERA LUB SMITHA ZADECYDUJĄ KOBIECY

Nowy Jork, 29 października. (PAT.) Dane statystyczne, zebrane na całej przestrzeni Stanów Zjednoczonych, od brzegów oceanu Atlantyckiego do Pacyfiku i od granicy kanadyjskiej do Rio Grande, wykazują niebывале zainteresowanie szerokich mas ludności zbliżającymi się wyborami prezydenta. Około 43 milionów mężczyzn i kobiet weźmie udział w wyborach prezydenta i w wyborach do kongresu. Cyfra ta przewyższa prawie o 14 MILJONÓW ilość gło-

sów, jaka padła w roku 1924. Pierwsze miejsce zajmuje Nowy Jork z 4,875,721 wyborców, wówczas gdy w roku 1924 głosowało tylko 3 miliony 256,319 osób. Następne miejsce zajmują Pensylwania, Illinois, Ohio. Szczególnie zwraca uwagę wzrost liczby kobiet, które postanowiły wziąć udział w zbliżających się wyborach. Politycy i przedstawiciele władz zgodnie przypuszczają, że podczas wyborów listopadowych kobiety odegrają decydującą rolę.

ECHA KRWAWEGO ZAJSCIA W PONS

Paryż, 29 października. (A. W.). — Krwawe zajście podczas odsłonięcia pomnika b. premiera i znanego działacza antyklerykalnego Combes'a w Pons wywołało wielkie poruszenie. Jak wiadomo w czasie zajścia zabity został jeden z członków organizacji monarchistycz-

nej tak zw. Camelots du Roi. Został on zabity przez żandarma, który wspólnie z innymi nie chciał dopuścić do całkowitego zniszczenia pomnika. Krząją pogłoski jakoby wobec Camelots du Roi miało zastosować daleko idące represje. Aresztowania trwają.

Z KOMITETU EKONOMICZNEGO LIGI NARODÓW

Genewa, 29 października. (PAT.) Komitet Ekonomiczny Ligi Narodów powierzył komisji złożonej z delegatów: Serruys'a, Trendelenburga, Sydeny'a, Chapman'a i Doleżala zebrania wszystkich wniosków w sprawie węglowej celem dostarczenia we właściwym czasie Radzie Ligi Narodów niezbędnych ma-

teriałów dla osądzenia, czy akcja międzynarodowa w tej dziedzinie okaże się możliwą i właściwą. W sprawie cukru Komitet postanowił sprawdzić przez niezależnych rzeczoznawców zebrane już dokumenty i uzupełnić je w razie potrzeby.

**PRASA ANGIELSKA O STANOWISKU RZESZY
W SPRAWIE PROBLEMU REPARACJI**

Londyn, 29 października. (PAT.) — Dzienniki angielskie, pisząc o decyzji gabinetu Rzeszy przyłączenia się do akcji w sprawie powołania niezależnej komisji ekspertów dla ostatecznego i całkowitego rozstrzygnięcia problemu odszkodowań, sądzą, że decyzja niemiecka znacznie przyspieszy sprawę. Dzienniki uważają — że byłoby pożądanem

dla dobra sprawy, aby przedstawiciele dyplomatyczni Niemiec w Londynie, Paryżu, Rzymie, Brukseli i Tokio poinformowali w drodze urzędowej rządy państw, przy których są akredytowane o gotowości Niemiec omówienia kwestji składu osobowego i programu prac przyszłej komisji.

ZEPPELIN WYRUSZYŁ W PODRÓŻ POWROTNA

Nowy Jork, 29 października. (PAT.) Agencja Reutera donosi, że sterowiec „Zeppelin 127” wystartował wczoraj z Lakehurst (New Jersey) o godz. 2 popoł., według czasu środkowo-europejskiego, a około godz. 8 rano, według czasu amerykańskiego. O godz. 3 m. 16, t. j. w godzinie i kwadrans po starcie, „Zeppelin” przeleciał nad Nowym Jorkiem. Komunikat radio-

stacji „Zeppelina”, nadany w cztery godziny po starcie, podaje, że na pokładzie sterowca znaleziono ukrytego 17-letniego chłopca, który podał się za pracownika jednej z kancelarii adwokackich w Nowym Jorku. Chłopiec dostał się na pokład sterowca w nieznanym dotąd sposób, pragnąc — jak się zdaje — silnych przeżyć podróży powietrznej.

LOT ODBYWA SIĘ W SPRZYJAJĄCYCH WARTKACH

South Darmonth (Massachusetts), 29 października. (PAT.). O godz. 12,30 otrzymano z „Zeppelina” wiadomość, że znajduje się on o 110 mil na południo-

wschód od przylądka Piaszczystego, posuwając się z szybkością 70 mil na godzinę, przy jasnej i pięknej pogodzie.

PRZED OTWARCIEM SESJI IZBY GMIN

Londyn, 28 października. (P.A.T.). W związku z zapowiedzianym na dzień 6 listopada otwarciu sesji parlamentarnej w kołach parlamentarnych daje się zauważyć znaczne ożywienie Lloyd George wezwał

wszystkich deputowanych liberalnych do stawiania się w dniu otwarcia sesji, gdyż zdaniem jego, Izbie Gmin przedstawione będą sprawy wielkiego znaczenia.

STRAJK ROBOTNIKÓW PORTOWYCH W GDYNI

Gdy wybuchł strajk transportowców w Gdyni, pisma warszawskie, od brukowców aż do prasy „poważnej”, zawrzeszczały jednogłosem chórem że jest to robota agitatorów niemieckich, skierowana przeciw Polsce. Znalazły się nawet „dobrze poinformowane” pisma, które z całą stanowczością twierdziły, że wśród robotników w Gdyni uwijają się nasłani z Niemiec agitatorzy!...

To ohydne oczernianie polskich robotników, walczących ciężko o byt, miało na celu odwrócić uwagę od brudnego wyzysku dokonywanego na nich przez gdynskich spekulantów.

Ale prawda wyszła na wierzch... Pokazało się, co stwierdziły zresztą władze, że powodem strajku było prowokacyjne i wręcz bezczelne postępowanie przedsiębiorców, nie chcących słyszeć ani o żadnej umowie zbiorowej, ani też o podwyższeniu obecnych marnych płac robotniczych.

Warunki pracy i płacy robotników transportowych w Gdyni są okropne...

Najwyższa płaca, wśród szalanej drożyzny jaka tam panuje, wynosi 8 zł. 80 gr. dziennie. Mieszkańcy, a gdy znajdzie się pokój, żądają za niego po 100 zł. miesięcznie. To też rodziny transportowców mieszkają nieraz daleko poza Gdynią, a robotnicy śpią a raczej walają się, gdzie który może, nawet na wolnych placach pod łodziami i t. p. Higieny niema żadnej, brud, świnstwo; żadnych również urządzeń ochronnych, tak, że kaletwa w czasie pracy są w porządku dziennym. Do tego brutalne, chamskie traktowanie robotników, wyzyska, obelgi, groźby i t. p.

Jeszcze z końcem września b. r. Związek transportowców rozesłał do firm pismo, proponujące wspólną konferencję i zawarcie umowy zbiorowej.

Gdy firmy na pismo to nie dały żadnej odpowiedzi Związek transportowców zwrócił się o interwencję do Inspektora Pracy a ten wyznaczył na 19 b. m. konferencję, na którą w imieniu przedsiębiorców przybyli p. p. Byczkowski i Raczkowski, w imieniu Związku tow. Wojewoda, tudzież delegaci robotników.

Na oświadczenie Inspektora Pracy, że konferencja przeprowadzić ma naradę nad umową, przedsiębiorcy oświadczyli wręcz, że w żadne rokowania wdawać się nie będą a ponadto pozwolili sobie na uwagę, że Związek transportowców

powinien wprzód wyjawić przed nimi swe stanowisko i cele.

Pretensja, by Związek ze swego programu i swej ideologii legitymował się przed pierwszym lepszym dorobkiewiczem, rozumiejącym się wogóle na „ideologii” zapewne tyle, co kura na pieprzu, oświećla najlepiej wyzywające postępowanie gdynskich spekulantów.

Na wyznaczoną przez Inspektora Pracy powtórna konferencję dn. 21 b. m. przedsiębiorcy wogóle nie przybyli a tylko telefonicznie zakomunikowali inspektorowi, że wobec zawarcia poprzednio „umowy” z enpeerowskim Zjed. Zaw. Polskiem, żadnych innych umów ani Związków nie uznają.

Wobec tego przedstawiciele robotników oświadczyli inspektorowi, że zrzucają z siebie wszelką odpowiedzialność za następstwa tego prowokacyjnego stanowiska przedsiębiorców.

To też dnia 21 b. m. o 6 rano wybuchł strajk, który ogarnął wszystkich transportowców, przyłączyli się bowiem do strajku nawet członkowie Z. Z. P. jakkolwiek enpeerowcy wydali przeciw strajkowi odezwę, która o Związku klasowym wypisuje że to „ekspozytura”... komunistów, hakatystów i t. p. bzdurstwa.

Starosta miejscowy, w porozumieniu ze Związkiem i inspektorem pracy podjął jeszcze jedną próbę pokojowego załatwienia konfliktu w ten sposób, że na 23 b. m. wyznaczył ponowną konferencję...

Ale przedsiębiorcy równie obrażliwie, jak przedtem inspektora pracy i Związek, potraktowali starostę i jego apel do zgody. Na zebranie wprawdzie przybyli lecz odrazu nie rozbierając się nawet, zapytali o cel zaproszenia, a gdy inspektor pracy cel ten im wyjaśnił, odparli gburawo, że na ten temat rozmawiać nawet nie myślą i wyszli.

Ciekawa tylko rzecz, na co liczą wyzyskiwacze gdynscy, występując w podobnie bezczelny sposób i czy władze znajdą środki na poskromienie brutalów, z których winy zamiera cały ruch w Gdyni!...

Należy wreszcie dodać, że wobec nieustępliwości przedsiębiorców panuje wśród robotników gdynskich ogromne wzburzenie. Lada chwila wybuchnąć tam może strajk generalny dla poparcia strajkujących transportowców.

STRAJK TRWA BEZ ZMIANY

Rokowania utknęły na martwym punkcie

Sytuacja strajkowa nie uległa zmianie. Przedsiębiorcy, chcąc robotników sprowokować do ostrzejszych wystąpień zarządził pozorne ładowanie czterema kranami, do których obsługi potrzeba około 300 robotników. Faktycznie pracuje około 40 osób; t. zn. urzędnicy przedsiębiorstw, urzędnicy celni w mundurach, oraz kilkunastu robotników, a resztowanych pod zarzutem chęci wyjazdu bez paszportu, których sędzia śledczy zmusił do pracy. Innym robotnikom nie wydano tygodniowych biletów jazdy do miejsc ich zamieszkania, w samej bowiem Gdyni mieszkań dla robotników niema.

W porcie stoi 13 statków do wyładowania. W ciągu ostatnich 3 dni żaden statek nie odjechał, ładuje tylko towarzystwo „Robur”, które ma kurs statków do Gdańska. Ruch pociągów węglowych

między Bydgoszczą a Gdynią został wstrzymany i pociągi rozłączono. Większość przedsiębiorców stanowią Niemcy, a nieświadomości urzędnicy Polacy są łamistrajkami w ich interesie. Co do „Żeluzi Polskiej” będącej przedsiębiorstwem państwowym, władze państwowe twierdzą, że nie mają na nią wpływu. (?)

Mimo najdalej posuniętej dobrej woli ze strony zorganizowanych robotników, którzy chcieliby jaknajszybciej zatarg zlikwidować, rokowania stanęły na martwym punkcie, a prowadzący je inspektor pracy, Zagrodzki, z Torunia usiłuje je nawiązać za pomocą enpeerowskiego Zw. Zaw. Polskiego (!), który nie ma zupełnie wpływu wśród transportowców i równie dobrze może reprezentować interesy pracodawców lub robotników.

KŁAMSTWA „PRZEDSWITU”

o organizacjach P. P. S. powiatu warszawskiego

W dniach ostatnich ukazał się w „Przedświcie” szereg notatek, przedstawiających niezgodnie z prawdą stosunkowanie się organizacji P. P. S. powiatu warszawskiego do akcji rozłamowej Jaworowskiego. Warsz. Komitet Powiatowy niniejszem stwierdza, iż groteskowa „Konferencja okręgowa podmiejska” B. B. S. była luźnym zbiorowiskiem osób, gdyż ani organizacja w Rembertowie, ani w Jablonnie, ani w Zakroczymiu nikogo na tę „konferencję” nie wydelegowały.

Wszystkie organizacje miejscowe P. P. S. powiatu warszawskiego (13) oświadczyły się za C. K. W. Również w Pruszkowie większość opłacających składki towarzyszy i większość Komitetu miejscowego tak się oświadczyły.

We Włochach rozwiązany został Komitet miejscowy, a nie organizacja miejscowa, której znaczna większość członków opowiedziała się za C. K. W.

Jednocześnie Warszawski Komitet Powiatowy ostrzega, że niepowołane czynniki zbierają informacje od Komitetów miejscowych czy rozłam już nastąpił, kto jak się opowiedział, co myśli, przewodniczący etc. Czynniki te należy odsyłać do komunikatów drukowanych w „Robotniku” i wszelkich informacji odmawiać. Również należy odmawiać udzielania informacji co do składu osobowego Komitetu miejscowego, jako czysto wewnętrznych spraw organizacji politycznej.

MAGISTRAT M. ST. WARSZAWY

podaje do wiadomości osób, posiadających lokale w Warszawie, iż wezwania płatnicze na podatek od lokali za IV kwartał roku bieżącego, płatny w miesiącu listopadzie, zostały rozesłane. Wezwania zgodnie z § 8 Rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 29 grudnia 1926 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 12 poz. 95) winny być doręczone płatnikom podatku przez administrację nieruchomości.

W razie nieotrzymania, przez którąkolwiek z osób zainteresowanych, wezwania, należy zgłosić się do dnia 30 listopada r. b. do Wydziału Finansowo-Podatkowego Magistratu (Senatorska 14, dla Pragi—Namiestnikowska 14), w celu otrzymania duplikatu wezwania.

Po tym terminie żadne reklamacje, z tytułu niedoręczenia wezwań uwzględniane nie będą.

JAK TO BYŁO

W MŁAWIE?...

OŚWIADCZENIE.

Ja niżej podpisany stwierdzam, że na posiedzeniu Komitetu Powiatowego P. P. S. w Mławie po referacie p. Medarda Downarowicza urobiłem sobie fałszywą opinię o istocie zatargu w P. P. S. i dlatego jako osoba prywatna położyłem swój podpis pod uchwaloną wówczas rezolucją.

Aby całkowicie być w porządku ze swoim sumieniem dnia 29 października przybyłem do Warszawy i przekonałem się, że robota Jaworowskiego, Downarowicza i innych jest robotą szkodliwą dla klasy robotniczej i dlatego robotę tę potępiam, stwierdzając jednocześnie swoją solidarność z C. K. W., Radą Naczelną P. P. S., oraz Komisją Centralną Związków Zawodowych w Polsce.

B. Lewandowski,
sekretarz Zw. Zaw. Robotn.
Roln. na pow. Mława, Przasnysz i Ciechanów.

Dn. 29.X 1928 r.

Na skutek porozumienia zawartego między Zw. Robotników Przemysłu Spożywczego, a firmą „Fr. Fuchs i S-wie” bojkot tej firmy został odwołany.

ŁAWNIK PIŁACKI

A ZAKŁAD UTYLIZACYJNY

W numerze 285 „Robotnika” zamieściliśmy odpowiedź ławnika Magistratu warszawskiego, p. Piłackiego, na zarzuty, postawione mu przez Romualda Minkiewicza w broszurze, atakującej b. Warsz. Okr. Kom. Rob. W 3-im punkcie tej odpowiedzi była poruszona sprawa rewizji w Zakładzie Utylizacyjnym Warszawy. Otóż co do tego punktu otrzymaliśmy następujące wyjaśnienie:

a) Lustracja Zakładu Utylizacyjnego była zarządzona przez Min. Spraw Wewnętrznych nie na skutek anonimów, jak to podano w notatce, lecz wynika ona z tytułu sprawowania przez Ministerjum nadzoru nad działalnością Magistratu Warszawy;

b) Lustracja Zakładu Utylizacyjnego nie została jeszcze ukończona, wykazała jednak pewne niewłaściwości w dziedzinie sprzedaży skór zabitych, wskutek czego Ministerjum nie zajęło dotychczas ostatecznego stanowiska odnośnie gospodarki Zakładu.

URZĘDNIKI MIEJSCY

STOJĄ TWARDO NA GRUNCIE KLASOWYM

W dniu wczorajszym odbyło się zebranie delegatów urzędniczych Związku Pracowników Instytucji Użyteczności Publicznej m. Warszawy. Po przemówieniach zebrani delegaci

uchwalają wystąpić z całą energią przeciw wszelkim próbom rozbijania Związku, wzywając zorganizowanych robotników do przepędzenia agitujących rozbijaczy.

Delegaci upowazniają Zarząd Związku do odwołania się do ogólnych zebrań wszystkich sekcji związkowych, aby te w razie jakichkolwiek objawów presji ze strony członków Magistratu lub kół partyjnych na poszczególnych towarzyszy występowały czynnie w obronie pokrzywdzonych.

Delegaci piętnując rozbijackie zakusy tak zw. Frakcji Rewolucyjnej wzywają wszystkich pracowników Magistratu do zwarcia szeregów i niedopuszczenia do rozbijania organizacji.

PRACOWNICY KAS CHORYCH

POTĘPIAJĄ AKCJE ROZŁAMOWA

Zarząd Okręg. Związku pracowników Kas Chorych we Lwowie na plenarnem posiedzeniu w dniu 27 b. m. uchwalili wysłać do Centralnej Komisji Zw. Zaw. następujące oświadczenie:

„Zarząd Okręgowy Związku Pracowników Kas Chorych solidaryzuje się ze stanowiskiem Centr. Komisji Zw. Zaw. i potępia wszelkie tendencje rozłamowe na terenie zawodowego ruchu klasowego”.

ATENEUM

Teatr w gmachu Z. Z. K., ul. Czerwonego Krzyża 20, — jest pierwszym w Polsce teatrem stworzonym przez organizację robotniczą i dla robotników prowadzonym.

Czy byłeś już na „Andrzejkach”?

Grane będą tylko dziś i 31 b. m., oraz 3 i 4 listopada.

Robotnicy popierajcie swoje pismo

WYDAWNICTWO F. HOESICKA W WARSZAWIE, SENATORSKA 22.

NOWOŚĆ!

BOLESŁAW LIMANOWSKI

ROZWÓJ POLSKIEJ MYŚLI SOCJALISTYCZNEJ

Str. 28. Cena Zł. 1.60.—

DO NABYCIA W KSIĘGARNI ROBOTNICZEJ WARSZAWA, WARECKA 9.

PRZY SZTANDARZE P. P. S.

DEPEZA KONFERENCJI OKR. P. P. S. W LUBLINIE

Konferencja okręgowa P. P. S. obradująca w Lublinie w dniu 28 b. m. nad próbą zamachu na całość i jedność Partii przesyła czcigodnemu nestorowi socjalizmu polskiego, senatorowi Limanowskiemu słowa podziękia za obronę całości Partii, oraz zapewnienie, że przy sztandarze partyjnym wiernie wytrwa a wszelkie próby zamachu piętnuje i odtrąca.

DEPEZA KOMITETU P. P. S. W BRZEŚCIU N. BUGIEM

Komitet P. P. S. w Brześciu nad Bugiem solidaryzuje się z C. K. W., potępia rozbijaczy i wyraża hołd tow. Limanowskiemu.

KOMITET OBWODOWY WE LWOWIE STOI WIERNIE POD SZTANDAREM PARTJI

(Telefonem).

W niedzielę ub. odbyło się we Lwowie posiedzenie Komitetu obwodowego P. P. S. Małopolski wschodniej, reprezentującego wszystkie placówki partyjne P. P. S. w Małopolsce wschodniej. Po referacie przewodniczącego tow. pos. Dia-

manda Komitet uchwalili rezolucję, w której stwierdza, iż polityka C. K. W. P. P. S. odpowiada w zupełności interesom klasy robotniczej, wyraża pełne zaufanie C. K. W. P. P. S., oraz piętnuje warcholską robotę rozbijaczy.

UCHWAŁA ZEBRANIA P. P. S. W LIPNIE

Zebrani na ogólnym zebraniu P. P. S. w Lipnie solidaryzuja się z postępowaniem w stosunku do b. O. K. R. Warszawa i taktyką C. K. W., potępiając warcholską robotę Jaworowskiego i jego grupy, która godzi w żywotne interesy klasy robotniczej.

Żądamy zwrotu mandatów posiadanych przez „jaworowszczyków” danych im przez P. P. S.

UCHWAŁA OGÓLNEJ KONFERENCJI ROB. KOM. P. P. S. W ZDUŃSKIEJ WOLI

Zebrani na ogólnej konferencji Robotniczego Komitetu P. P. S. w Zduńskiej Woli, w dniu 26 października r. b. przyjmując do wiadomości odezwę C. K. W., z dn. 23 b. m., solidaryzuja się całkowicie z C. K. W., potępiając rozłamowców za ich szkodliwą robotę dla Partii i piętnują ich jako zdrajców sprawy robotniczej.

WARSZAWA ROBOTNICZA JEST WIERNA P. P. S.

NOWE BRUDNO

W niedzielę odbyło się zebranie dzielnicy Nowe Brudno; obecnych było 55 towarzyszy. Po referacie tow. Dubois i po obszernej dyskusji, w której ujawniła się zgodność poglądów wszystkich zebranych — przyjęto jednogłośnie następującą rezolucję:

Zebrani członkowie dzielnicy Nowe Brudno z radością stwierdzają, że przeprowadzona rejestracja członków P. P. S. dała nadsządzone wyniki. Wokoło P. P. S. grupują się setki i tysiące zwolenników z pogardą odnosząc się do rozbijackiej roboty Jaworowskiego i jego klikki. Odejscie od partii grupy warcholów, pozostawiających wiele do życzenia pod względem moralnym, da jedynie Partii możliwość lepszego rozwoju.

Zebrani wyrażają niezłomną wiarę, że cała robotnicza Warszawa stanie wiernie przy sztandarze P. P. S.

Wielu robotników z oburzeniem protestowało szereg kłamstw „Przedświtu” a między in. informacji o rzekomych sukcesach jaworowszczyków na Annopolu, co zupełnie nie odpowiada prawdzie.

ZEBRANIE DZIELNICY WOLSKIEJ

Wczoraj wieczorem odbyło się zebranie dzielnicy Wolskiej, na którym referat polityczny wygłosił serdecznie witany tow. pos. Arciszewski. Przybyło około 100 towarzyszy. W dyskusji, którą poprzedziły jeszcze wyjaśnienia czysto lokalnych spraw ze strony tow. Haupy, zabierało głos szereg towarzyszy, wypowiadając się jednomyślnie za potępieniem b. W. O. K. R.. W tym duchu też przyjęto rezolucję, zgłoszoną przez tow. Boczkowskiego z dodatkami słów pogardy za groźby teroru ze strony niektórych b. członków dzielnicy. Ani jeden głos nie bronił rozłamowców.

W końcu wybrano tymczasowy Komitet dzielnicy z tow. Sieczkowskiem, jako przewodniczącym na czele. Reszta składu Komitetu stanowią tow. tow.: Będkowski Karol, Teller, Gelbras, Kopniński, Michałski, Murawski, Osiański, Perczyński, Szymański, Tamborowski i A. Rubinstein.

Na zakończenie odśpiewano „Czerwony Sztandar”.

DZIELNICA MOKOTÓW

Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem tow. Łukasika zebranie dziel-

nicy Mokotów. Po referacie tow. Dubois i po przemówieniach szeregu towarzyszy uchwalono rezolucję:

Zebranie dzielnicy Mokotów wyraża całkowite zaufanie dla C. K. W. P. P. S. i jaknajsurowiej potępia zdradziecką czyn Jaworowskiego i jego klikki, która chciała rozbić jedność Partii.

Zebrani stwierdzają, że ogół robotników Mokotowa stoi wiernie przy sztandarach P. P. S. i nie pozwoli na rozbicie solidarności robotniczej.

Zebrani dołożą wszelkich starań aby rozbijaczy postawić poza nawiasem życia robotniczego.

Przyjęto również rezolucję wyrażającą hołd i uznanie tow. B. Limanowskiemu.

Do nowego Komitetu wybrano tow. tow. Barański, Dubois, Hartleba, Klindera, Liszewskiego, Łatkowskiego, Rucińskiego, Rutkiewicza, Stanisławskiego i Zalewskiego.

Konstytuujące zebranie Komitetu odbędzie się dziś, we wtorek, o godz. 6.30 wiecz., ul. Warecka 7.

DZIELNICA POWIŚLE

W dniu wczorajszym odbyło się ogólne zebranie członków dzielnicy „Powiśle” przy licznych udziałach obecnych towarzyszy. Referat o wytworzonej sytuacji w Partii wygłosił tow. sen. Kłuszyński. Wybrany został Komitet dzielnicy w następującej składzie tow. tow.: sen. Kłuszyński, Adamczyk, Barański, Ledzian, Jabłoński, Cohn, Synowiecki, Stańczykowski, Grabowski, Góralczyk. Komitet postanowił niezwłocznie nawiązać kontakt z powstałymi na terenie dzielnicy kołami fabrycznymi, elektrycznymi, taborów miejskich i kanalizacyjnymi. Przyjęta została przez aklamację rezolucja, potępiająca rozbijacką działalność „przedświtowców”.

Z DZIELNICY STAROMIEJSKIEJ

W niedzielę, dn. 28 b. m. odbyło się pierwsze zebranie organizacyjne nowozastrajowanych członków dzielnicy „Starówka”. Referat organizacyjny wygłosił tow. Pragierowa. W ożywionej dyskusji nad programem pracy dzielnicy zabierali głos tow. tow. Klein, Kosiecki i inni. Po skończonej dyskusji wybrano tymczasowy Komitet dzielnicy.

W skład Komitetu weszli tow. tow.: Klein, Międałowa, Kosiński, Zakosiński, Samperski, Cholewicki, Kamlewski, Pragierowa, Łękowski.

Przy śpiewie „Czerwonego Sztandaru”, w podniosłym nastroju zakończono zebranie.

KRONIKA POLITYCZNA Z RZĄDU.

Premier Bartel odbył wczoraj rano konferencję z Marszałkiem Senatu Szymańskim, o g. 1.30 przyjął pos. Kościakowski, w godzinach popołudniowych odbył dłuższą konferencję z drugim zastępcą szefa sztabu generalnego płk. Pierackim. O godz. 6-ej wieczorem przybył do Prezydium Rady Ministrów marsz. Piłsudski, poczem odbyła się krótka konferencja Premiera z Marszałkiem. Po tej konferencji marsz. Piłsudski wyjechał na Zamek, gdzie został przyjęty przez p. Prezydenta.

W godzinach wieczornych Premier konferował kolejno z Ministrem Kwiatkowskim i Kuhnem.

U MIN. SPRAW ZAGRANICZNYCH.

Minister Spraw Zagranicznych Zaleski przyjął wczoraj posła amerykańskiego Stetsona, posła szwedzkiego Ankerswārda i posła sowieckiego Bogomołowa.

TRAKTAT ARBITRAŻOWY POLSKO-WĘGERSKI.

W najbliższym czasie rozpoczęte zostaną rokowania w sprawie zawarcia traktatu arbitrażowo-koncyliacyjnego między Polską a Węgrami. Projekt tego traktatu został zgłoszony przez Węgier. Min. Spraw Zagranicznych. Rokowania w sprawie tego traktatu prowadzone mają być przez posła polskiego w Budapeszcie p. Matuszewskiego.

KLUB PARLAMENTARNY B. B.

Plenarne posiedzenie klubu parlamentarnego B. B. odbędzie się w środę dnia 31 b. m. o godz. 15-ej.

PRAWDA O AFGANISTANIE.

Od dłuższego czasu pojawiają się w prasie wiadomości o rzekomej rewolucji w Afganistanie spowodowanej ostatnimi reformami, narzuconymi społeczeństwu przez króla Amanullacha. Jak się obecnie z miarodajnych źródeł dowiadujemy i jak stwierdza ostatni komunikat Reutersa, pogłoski te są zupełnym wymysłem. O żadnej rewolucji w Afganistanie niema mowy, były tylko drobne rozruchy niektórych plemion górskich, perdydnie przesłane powtarzające się, a w danym wypadku nie pozostające w żadnym związku z reformatorską działalnością króla, która — przeciwnie — ogólnie jest przyjmowana z uznaniem.

PORZĄDEK DZIENNY

posiedzenia Sejmu w dniu 31 października 1928 r. o godz. 4.

1. Pierwsze czytanie preliminarza budżetowego na okres od dnia 1 kwietnia 1929 r. do dnia 31 marca 1930 r.

2. Pierwsze czytania szeregu projektów drobnych ustaw.

3. Sprawozdanie Komisji Prawniczej o poprawkach Senatu do przyjętego przez Sejm w dniu 15 maja 1928 r. projektu ustawy w sprawie zmiany przepisów ustawy postępowania cywilnego, dotyczących zabezpieczenia powództw i egzekucji wyroków przeciwko związkom komunalnym w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie. Sprawozdawca tow. Dr. H. Lieberman.

4. Sprawozdanie Komisji Reform Rolnych o projekcie rządowym ustawy o zmianie niektórych przepisów ustawy o uwłaszczeniu b. czynszowców, b. wolnych ludzi i długoletnich dzierżawców na obszarach województw wschodnich oraz o wniosku Zw. P. P. S. w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 20 czerwca 1924 r. (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 63, poz. 617) o uwłaszczeniu b. czynszowców, b. wolnych ludzi i długoletnich dzierżawców. Sprawozdawca tow. J. Kwapiński.

5. Sprawozdanie Komisji Prawniczej o wniosku posłanki Zofii Praussowej i tow. ze Zw. P. P. S. w sprawie zawieszenia komisji w stosunku do tych bezrobotnych, którzy otrzymawszy pracę, spłacają w ratach zaległy czynsz mieszkaniowy. Sprawozdawca tow. A. Ciołkosz.

Co słysząc na świecie

KRONIKA TELEGRAFICZNA

JAK SIĘ EUROPEJIZUJE PERSJA.

W prowincji Chusistan (Persja) doszło do poważnych zamieszek w związku z rozporządzeniem rządu perskiego, wprowadzającym ubiór europejski dla mężczyzn. Zandarmi chcieli aresztować tych, którzy sprzeciwili się reformie. Zebrany tłum przeciwstawił się temu, zabijając 6 zandarmów. Po pewnym czasie nadeszły oddziały wojskowe i opanowały całkowicie sytuację.

FAŁSZYWE LEJE.

W Rumunii wygryto fałszyfikaty banknotów 1000 lejowych. Dochodzenia wykazały, że fałszyfikaty te są dostarczane z zagranicy prawdopodobnie z Węgier.

SAMOBÓJSTWA W BERLINIE.

Raport policji berlińskiej z niedzieli wykazuje, że od soboty wieczora do niedzieli w południe popełniono w Berlinie 7 samobójstw i 8 zamachów samobójczych.

PRZED KONGRESEM

PRZEGLĄD PRASY

Sprawy gospodarcze.

W związku z ogłoszonym przez Rząd budżetem, rozpoczynającą się sesją sejmową i pewnymi zjawiskami naszego życia gospodarczego, jak np. akcją za popieraniem wytwórczości krajowej, szereg pism poświęca artykuły sprawom gospodarczym.

„Naprzód” krakowski zwraca uwagę na „twardą rzeczywistość” sytuacji gospodarczej, 5 miliardów zł. Państwo ma ściągnąć od ludności w nadchodzącym roku budżetowym; ciasnota gotówki, wspomagana polityką Banku Polskiego; niestający wzrost drożyzny, unicestwiający nawet korzystne dla robotników wyniki strajków; deficyt bilansu handlowego, który nie da się zażegnać obecną akcją ku popieraniu wytwórczości rodzimej, a który raczej powiększy się jeszcze z powodu zezwolenia na przywóz zboża zagranicznego — to momenty, dla których nie wolno oddawać się przesadnemu optymizmowi, ale też nie należy wpadać w pesymizm. Sejm powinien oświetlić całością spraw gospodarczych, ale należy mu dać możliwość pracy.

Mamy jeden tylko artykuł, chleb, który nie drożeje w ostatnich czasach. Ale oto magnacki „Dzień Polski” przypuszcza atak na tani chleb! Dla tego pisma tani chleb to „cel emocjonalny” (!), to „gwałcenie praw przyrody” i t. p.

Przypuszczamy, że Rząd, zezwalając na przywóz zboża z Niemiec celem tworzenia rezerwy zbożowych, działa w przeświadczeniu, że zboże krajowe nie wystarczy dla zaspokojenia ryku wewnętrznego. Jest to więc akcja, godna poparcia, a chociaż bezpośrednio wpłynie ona ujemnie na bilans handlowy, to jednak po miesiącach okażą się skutki dodatnie również dla bilansu. Dż.ka napaść sanacyjnego organu magnaterji na Rząd za tani chleb świadczy poraż wiadomo już który, że magnateria ziemnańska - przemysłowa widzi w swych pełnych trzozach jedyną podwalinę do „sanacji” Polski.

„Nasz Przegląd” ma również swoje własne, żydowskie żale do Rządu za zbytne jakoby uprzywilejowanie przedsiębiorstw państwowych z ujmą dla prywatnych, które mogą „dać” Państwu więcej, niż tamte.

„Kurjer Poranny”, analizując sytuację pieniężną na rynku światowym, zaleca ostrożność w polityce finansowej Państwa, by na wszelki wypadek być przygotowanym na ewentualność pogorszenia konjunktury. Autor artykułu zaleca też ograniczenie inwestycji przez Państwo. B.

KOMUNIKAT.

Związek Zawodowy robotników rolnych R. P. komunikuje, że przeciwko b. sekretarzowi oddziału sochaczewskiego Władysławowi Jezierskiemu wytoczona została sprawa karna z powodu dokonania przez niego przywłaszczenia sum Zw. Zaw. rob. rolnych.

ARESZTOWANIE KOMUNISTÓW UKRAIŃSKICH

W nocy z soboty na niedzielę władze bezpieczeństwa we Lwowie przysąpiły do likwidacji sekretariatu Centralnego Komitetu Zachodniej Ukrainy. Wobec niezbytch posłak działalności w wrocie i antypaństwowej w wyniku przeprowadzonej rewizji przeprowadzono likwidację także Centralnej techniki. Komunist party Zachodniej Ukrainy. W lokalu Komitetu znaleziono w wielkiej ilości wysoce obciążające materiały m. in. fałszywe dokumenty wojskowe i osobiste, kompletną drukarnię, wielki zapas świeżo wydanej odezwy oraz zapas wydawnictw agitacyjnych komunist party Zach. Ukrainy. W wyniku rewizji aresztowano 45 osób, wśród których znajdują się najwybitniejsi działacze komunistyczni na terenie lwowskim. Szczegóły śledztwa są dotąd tajemnicą władz.

SPROSTOWANIE.

We wczorajszym numerze podpis pod drugim z kolei listem do Redakcji wydrukowano błędnie, winno być Antonina Szererowa.

We wczorajszym sprawozdaniu z zebrania dzielnicy Śródmieście wkłada się omyłką. Mianowicie powinno być, że do Komitetu Dzielnicy wybrano m. in. tow. Gambrechta, a nie Zamprechta.

szawy za zdecydowane odparcie ataku na całość Partji”.

Wybrano następujących delegatów na Kongres: tow. Edmund Chodyński; Feliks Łukaniewicz, Stanisław Niemyski, Karol Kaczmarek i Stanisław Włoszowski. Na zastępców — tow. Józefa Ludwika i Aleksandra Raczyńskiego.

Kwestja narodowościowa...—Organ dyskusyjny

W dalszym ciągu swobodnej dyskusji przedkongresowej zabiera głos tow. Kielecki, Red.

L

Obok Polskiej Partji Socjalistycznej działa w granicach Rzeczypospolitej kilka partii socjalistycznych mniejszości narodowych. Stosunek do nich nie jest właściwie uregulowany. Przeciwny pepesowiec nie zdaje sobie np. sprawy, czy Bund, czy też Poalej Sjon należy uważać za sprzymierzeńca. Niema tu pod tym względem ogólnych dyrektyw partyjnych.

Stwierdzić trzeba, że w ciągu ostatnich kilku lat zrobiliśmy dużo w kierunku uzgodnienia naszej linii postępowania z takimi partjami, jak Bund i Niemiecka Socjalistyczna Partja Pracy. Zaczęło się od lokalnej współpracy w radach miejskich i Kasach Chorych. Zaufanie nabyte w pracy przy jednym warszawie doprowadziło do wspólnej listy z towarzyszami niemieckimi na Śląsku i w b. Kongresówce przy wyborach sejmowych. Jako dalszy etap współpracy z socjalistami innych narodowości należy uważać wspólną listę wyborczą do łódzkiej Kasy Chorych, już nietylko z Niemiecką Socjalistyczną Partją Pracy, ale i Bundem a nawet Poalej-Sjon prawicą.

Wszystko to są objawy nadzwyczaj pocieszające, niestety jednak tylko sporadyczne, chociaż coraz częstsze. Lokalne sojusze, nawet wspólne listy przy wyborach sejmowych, ustalane od wypadku do wypadku, powinny ustąpić miejsca, jakimś stałemu formalnemu stosunkowi.

Nie odrzuć Kraków zbudowano. Nie odrzuć drogą uchwał Kongresu da się ostatecznie uregulować stosunek między braćmi partjami narodów, zmuszonych przez los do zamieszkiwania jednego kraju. Idzie tu więc przedewszystkiem o poczynienie dalszych konsekwentnych kroków w raz wytkniętym kierunku.

Ostateczny nasz cel powinien polegać na utworzeniu jednej partji, skupiającej w swych szeregach proletariatu wszystkich narodowości, zamieszkujących Polskę. Ale droga to daleka, najpierw trzeba przygotować grunt.

Konferencja Okręgowa Łódzi - Podmiejskiej w Pabjanicach z dn. 28 b. m. oświadczyła się za tezęmi rezolucji, przyjętej na ostatniej Radzie Naczelnej P. P. S. Jednocześnie stwierdza, że stanowisko opozycyjne do obecnego Rządu, jakie zajmuje Partja, Konferencja uważa za słuszne.

Konferencja wyraża przekonanie, że uchwały na Kongresie Partji, mającym się odbyć w Sosnowcu, będą czynić zadanie interesu szerokiego mas ludu pracującego. Działalność Partji i prowadzona przez nią walka o zdobycie postulatów klasy robotniczej, stanie się bardziej aktywną i będzie czynić zadanie zasadom i ideologii socjalizmu.

Konferencja jednomyślnie potępiła z

Wyobrażam to sobie w sposób następujący. Przedewszystkiem zostanie zawarty formalny sojusz pomiędzy trzema głównymi organizacjami: P. P. S., Niem. Socjal. Partją Pracy i Bundem. Sojusz taki byłby chyba względnie łatwy, uzgodnienie najważniejszych i zasadniczych postulatów nie przedstawiałoby trudności.

Następny etap to podjęcie przez P. P. S. walki o słuszne postulaty poszczególnych mniejszości np. o szkołę w języku rodzimym, o prawo do pracy dla robotników żydowskich, dalej stosowanie w praktyce uznanych teoretycznych postulatów, np. w gminach rządzonych przez socjalistyczne rady miejskie — przyjmowanie urzędników i robotników miejskich z pośród obywateli, należących do mniejszości narodowych.

Gdy towarzysze Niemcy i żydzi, dzięki naszemu postępowaniu, przekonują się, że wszystkie ich słuszne żądania znajdują w P. P. S. nietylko teoretycznych, lecz i praktycznych obrońców, utworzenie jednej już partji z sekcjami niemiecką i żydowską nie napotka na poważniejsze przeszkody.

Ostateczna inicjatywa winna wyjść jednak nie od nas, a od towarzyszy z mniejszości. Wszelki nacisk z naszej strony mógłby być brany, jako przejaw nietolerancji ze strony narodowości „panującej” i mógłby wywrzeć skutek wprost odwrotny do zamierzonego.

Na ziemiach Rzeczypospolitej żyją jeszcze dwa poważne narody, z którymi P. P. S. nie ma kontaktu — są to Ukraińcy i Białorusini. Harmonia w socjalizmie polskim nie byłaby pełna, gdyby zabrakło przy wspólnej pracy przedstawicieli tych dwóch narodów.

Szkopuł w tem, że ani wśród Ukraińców, ani wśród Białorusinów niema poważniejszych ugrupowań socjalistycznych, będących odpowiednikiem P. P. S. Nie nasza to wina. Lecz obowiązkiem naszym będzie pomóc jednostkom dobrej woli, a takie znajdziemy z pewnością zarówno wśród Ukraińców, jak i Białorusinów w stworzeniu organizacji. Zadanie to będzie tem łatwiejsze im energiczniej przejdziemy od teore-

tycznego uznawania praw narodowych mniejszości do praktycznej walki o ich realizację.

II.

Z zagadnieniem scalenia ruchu socjalistycznego w Polsce ściśle się łączy sprawa pisma dyskusyjnego. Problem narodowościowy nie został przetrawiony nietylko przez ogół towarzyszy, ale nawet przez przodujące szeregi partji. Właśnie takie pismo służyłoby do wyjaśnienia całego kompleksu zagadnień, zwłaszcza, gdyby zabierali w niem głos i członkowie bratnich partji socjalistycznych.

Ze „Robotnik” nie nadaje się potemu, nie będzie chyba dwóch zdań. Jako codzienny organ centralny może tylko w wyjątkowych wypadkach, jak to się dzieje obecnie przed Kongresem, otwierać swe łamy do celów dyskusyjnych. Nie dyskusja, lecz agitacja jest jego zadaniem.

Organ dyskusyjny jest bezwzględnie potrzebny i dla innych celów. Zważanie jego zadania do wymiany poglądów na zagadnienia narodowościowe byłoby wielkim błędem. Raczej wypadłoby mniemać, że rozważanie tych kwestji byłoby tylko częścią materiału dyskusyjnego. Stosunki w Partji tak się ułożyły, że chociaż jej członkom pozostawiono wolność poglądów w ramach programu partyjnego, w praktyce ta swoboda nie znajduje ujścia. Niema bowiem organu, w którym można ją uzewnętrznić.

Dyskusja w łonie Partji odbywa się faktycznie parę razy do roku na posiedzeniach Rad Naczelnej. Czterdziestu członków Partji może w niej uczestniczyć, drugie tyle może się jej przysłuchiwać — oto wszystko.

Czas i nam zająć się w obszerniejszym gronie wielostronnem rozważaniem palących problemów teorii i praktyki. Czas i nam dołożyć cegiełkę pod budowę doktryny socjalizmu.

Jako jedno z najważniejszych zadań Kongresu uważam więc przygotowanie gruntu pod budowę jednej federacyjnej partji socjalistycznej, złożonej z organizacji poszczególnych narodowości, a drugie niemniej ważne — stworzenie organu dyskusyjnego. W. Kielecki.

Konferencja Okręgowa w Pabjanicach

Konferencja Okręgowa Łódzi - Podmiejskiej w Pabjanicach z dn. 28 b. m. oświadczyła się za tezęmi rezolucji, przyjętej na ostatniej Radzie Naczelnej P. P. S. Jednocześnie stwierdza, że stanowisko opozycyjne do obecnego Rządu, jakie zajmuje Partja, Konferencja uważa za słuszne.

Konferencja wyraża przekonanie, że uchwały na Kongresie Partji, mającym się odbyć w Sosnowcu, będą czynić zadanie interesu szerokiego mas ludu pracującego. Działalność Partji i prowadzona przez nią walka o zdobycie postulatów klasy robotniczej, stanie się bardziej aktywną i będzie czynić zadanie zasadom i ideologii socjalizmu.

Konferencja jednomyślnie potępiła z

całą bezwzględnością rozłamową działalnością grupy Jaworowskiego, która w celach interesów swej klki usiłuje osłabić i rozbić szeregi organizacyjne PPS. na terenie Warszawy.

Konferencja oświadcza, iż w całości solidaryzuje się ze stanowiskiem CKW. w sprawie grupy Jaworowskiego, przy czem podkreśla, że w okresie dawniejszym C. K. W. zachowywał zbyt miłą ręką i pobłażliwie odnosił się do roboty destrukcyjnej grupy Jaworowskiego.

Konferencja jest przekonana niezłomie, że działalność wspomnianej grupy, która — ku zadoleniu prasy sanacyjno-burżuazyjnej i wrogów socjalizmu — usiłuje rozbić jedność partji, jest przemiłą, stanowisko zaś zajęte przez

C. K. W. i olbrzymią większość organizacji okręgowych partyjnych, przyczyni się do wzmocnienia jednolitości partji i pogłębienia ideowego. Masy pracujące, skupione pod sztandarami P. P. S., przejdą nad grupą Jaworowskiego do porządku dziennego.

Jednocześnie Konferencja stwierdza, że — gdyby grupa rozbijaczy Jaworowskiego usiłowała porozumieć się z władzami centralnymi, lub chciała powrócić do partji, Konferencja uważa to za niedopuszczalne i wyłączone.

Konferencja apeluje do tow. tow., o szukanych i obałamuczonych przez Jaworowskiego, aby opuścili szeregi tegoż i w imię szczytnej idei jedności socjalistycznej powrócili pod sztandary PPS.

Konferencja jednomyślnie potępiła z całą bezwzględnością rozłamową działalnością grupy Jaworowskiego, która w celach interesów swej klki usiłuje osłabić i rozbić szeregi organizacyjne PPS. na terenie Warszawy.

Konferencja oświadcza, iż w całości solidaryzuje się ze stanowiskiem CKW. w sprawie grupy Jaworowskiego, przy czem podkreśla, że w okresie dawniejszym C. K. W. zachowywał zbyt miłą ręką i pobłażliwie odnosił się do roboty destrukcyjnej grupy Jaworowskiego.

Konferencja jest przekonana niezłomie, że działalność wspomnianej grupy, która — ku zadoleniu prasy sanacyjno-burżuazyjnej i wrogów socjalizmu — usiłuje rozbić jedność partji, jest przemiłą, stanowisko zaś zajęte przez

całą bezwzględnością rozłamową działalnością grupy Jaworowskiego, która w celach interesów swej klki usiłuje osłabić i rozbić szeregi organizacyjne PPS. na terenie Warszawy.

Konferencja oświadcza, iż w całości solidaryzuje się ze stanowiskiem CKW. w sprawie grupy Jaworowskiego, przy czem podkreśla, że w okresie dawniejszym C. K. W. zachowywał zbyt miłą ręką i pobłażliwie odnosił się do roboty destrukcyjnej grupy Jaworowskiego.

Konferencja jest przekonana niezłomie, że działalność wspomnianej grupy, która — ku zadoleniu prasy sanacyjno-burżuazyjnej i wrogów socjalizmu — usiłuje rozbić jedność partji, jest przemiłą, stanowisko zaś zajęte przez

całą bezwzględnością rozłamową działalnością grupy Jaworowskiego, która w celach interesów swej klki usiłuje osłabić i rozbić szeregi organizacyjne PPS. na terenie Warszawy.

Konferencja oświadcza, iż w całości solidaryzuje się ze stanowiskiem CKW. w sprawie grupy Jaworowskiego, przy czem podkreśla, że w okresie dawniejszym C. K. W. zachowywał zbyt miłą ręką i pobłażliwie odnosił się do roboty destrukcyjnej grupy Jaworowskiego.

Konferencja jest przekonana niezłomie, że działalność wspomnianej grupy, która — ku zadoleniu prasy sanacyjno-burżuazyjnej i wrogów socjalizmu — usiłuje rozbić jedność partji, jest przemiłą, stanowisko zaś zajęte przez

całą bezwzględnością rozłamową działalnością grupy Jaworowskiego, która w celach interesów swej klki usiłuje osłabić i rozbić szeregi organizacyjne PPS. na terenie Warszawy.

Konferencja oświadcza, iż w całości solidaryzuje się ze stanowiskiem CKW. w sprawie grupy Jaworowskiego, przy czem podkreśla, że w okresie dawniejszym C. K. W. zachowywał zbyt miłą ręką i pobłażliwie odnosił się do roboty destrukcyjnej grupy Jaworowskiego.

Konferencja jest przekonana niezłomie, że działalność wspomnianej grupy, która — ku zadoleniu prasy sanacyjno-burżuazyjnej i wrogów socjalizmu — usiłuje rozbić jedność partji, jest przemiłą, stanowisko zaś zajęte przez

Konferencja Okręgowa w Bydgoszczy

W niedzielę, dnia 28 października odbyła się w sali Domu Robotniczego, Dolina 2 przedkongresowa Konferencja Okręgowa. Reprezentowane były wszystkie Komitety miejscowe i przedstawiciele organizacji zawodowych.

Sprawę warcholskiej roboty b. OKR-u warszawskiego referował tow. Lenkowski, poczem uchwalono jednomyślnie następującą rezolucję:

1) Przedkongresowa Konferencja partyjna Okręgu Bydgoskiego wyraża pełną i niezachwianą solidarność ze sta-

nowiskiem zajętem przez CKW. i Radę Naczelną co do zdecydowanej opozycji wobec Rządu.

2) Potępiła jaknajostrejsze warcholską robotę Jaworowskiego i innych rozbijaczy socjalistycznego ruchu klasowego i stwierdza, że rozbijanie szeregów P. P. S. jest ciężkim przestępstwem wobec klasy pracującej.

3) Socjalistyczny proletariatu Okręgu Bydgoskiego stać będzie niezachwianie przy sztandarze P. P. S. i wszelkie próby rozbijania szeregów robotniczych

zwalczając będzie z całą bezwzględnością.

4) Nestorowi socjalizmu polskiego tow. Bolesławowi Limanowskiemu wyraża cześć za jego płomienną odezwę, potępiającą rozłamową robotę b. OKR-u warszawskiego na czele z Jaworowskim.

Następnie omówiono szereg spraw organizacyjnych, poczem wybrano delegatów na XXI Kongres Partji.

Odsławianiem Czerwonego Sztandaru zakończono Konferencję.

Konferencja Okręgowa w Suwałkach

Dn. 27 b. m. odbyła się konferencja P. P. S. okręgu Suwałki, która rozprawiła sprawy: jaworowszczyzny, sytuacji politycznej, wniosków na XXI-y Kongres P. P. S. wyboru delegata na

Kongres. Konferencja uchwała jednomyślnie potępić rozłamową robotę Jaworowskiego i przeciwstawić się najkategoryczniej warcholskiej robotce w okręgu.

stojąc na stanowisku uchwał Rady Naczelnej i wyrażając całkowite zaufanie władzom Partji.

Konferencja wybrała delegata na XXI Kongres tow. Wawrzyńca Gałaja.

Konferencja Okręgowa w Białej Podlaskiej

Konferencję odbyła 28 b. m. reprezentowało 23 Komitetów Miejskich i Wiejskich. Po referacie tow. pos. Chodyńskiego, tow. Niemyskiego i dyskusji, uchwalono jednomyślnie następującą rezolucję:

„Konferencja Partyjna Okręgu Biała Podlaska całkowicie akceptuje uchwały Rady Naczelnej P. P. S. z dn. 30 kwietnia i 1 października r. b. w sprawie

politycznego stanowiska Partji, stwierdzając, że uchwały te godne są klasy robotniczej i stanowią odpowiedź na kapitalistyczno - obszarnczą politykę Rządu.

Konferencja stwierdza że próby rozbicia szeregów Partji przez sanacyjnowarcholską grupę Jaworowskiego w Warszawie są czynami wrogimi interesom chłopów i robotników i jako takie

zasługują na jaknajostrejsze potępienie.

Konferencja stwierdza, iż grupa Jaworowskiego, zadając cios w plecy Polskiej Partji Socjalistycznej w momencie najcięższej walki o ludowładztwo, tem samem postawiła się bezpowrotnie poza szeregami Polskiej Partji Socjalistycznej. Konferencja przesyła braterskie pozdrowienie robotnikom War-

TELEGRAMY

WYNIKI WYBORÓW DO RAD MIEJSKICH W BOSNI I HERCEGOWINIE

Białogrod, 29 października. (PAT.). Pisma podają następujące już ostateczne rezultaty wyborów do rad miejskich w Bośni i Hercegowinie. Organizacja muzułmańska otrzymała 1466 mandatów, radykalni — 1357, demokraci — 123, razem 2946 mandatów przypadło

partjom rządowym. Chorwacka partja chłopska otrzymała 749 mandatów. Partja agrarna — 454. Wspólna lista koalicji demokratyczno-chłopskiej — 182. Demokracji niezależni (Prybiczewicz) — 74. Razem 1459 mandatów.

ZAMIAST ZALEGŁEJ WYPŁATY KULA W ŁEB PRZEDSIĘBIORCA BUDOWLANY ZABIŁ ROBOTNIKA

Wczoraj w południe na terenie budowy domu państwowego na Żoliborzu Oficerskim, przy ul. Kaniowskiej Nr. 15, dokonano zabójstwa, którego szczegóły są następujące. Jeden z robotników 30-letni Józef Dominiak (gm. Nowy Dwór, pow. warszawski) już od pewnego czasu nie otrzymywał zaległej zapłaty za pracę. Na tem tle wywiązała wczoraj sprzeczka, pomiędzy kierownikiem budowy inż. Władysławem Mazuchowskim, a wspomnianym Dominiakiem. W trakcie sprzeczki Mazuchowski wyjął rewolwer i wystrzelił raz w górę, nastę-

pnie zaś skierował lufę do Dominiaka i wypalił po raz drugi. Kula ugodziła robotnika w klatkę piersiową, w okolicę serca. Ranny padł, zalewając się krwią. Robotnicy przenieśli rannego do kantorki na terenie budowy, gdzie przed przybyciem Pogotowia Ratunkowego i Pogotowia Prywatnego — życie zakończył. Zabójcę aresztowała policja i zatrzymała w XXVI-y komisarjacie p. p. — do dyspozycji władz sądowych. W sprawie tej władze śledcze wszczęły natychmiast dochodzenie.

PRZECIWKO SAMOZWANCZEJ „RADZIE ZW.“ UCHWAŁA ZARZĄDÓW ODDZIAŁÓW CUKIERNIKÓW I SPIRYTUSOWCÓW

Zebrałe na wspólnym posiedzeniu Zarządy Oddziałów Warszawskich: I-y Cukierników i Spirytusowców Związków robotników przemysłu spożywczego w Polsce, w dniu 26 października 1928 r. uchwaliły rezolucję, wyrażającą zupełne zaufanie Komisji Centralnej Związków Zawodowych, oraz z oburzeniem piętnującą rozbijacką akcję samozwanczej tak zw. Rady Zawodowej.

Zarządy wyrażają przekonanie, iż na terenie Warszawy winna pozostać Rada Związków, powołana przez Komisję Centralną Związków Zawodowych, działająca normalnie na mocy statutu Związku Stowarzyszeń Zawodowych w Polsce.

UCHWAŁA STOLARZY

Wczoraj w lokalu Związku Metalowców odbyło się zebranie stolarzy, zorganizowanych przy Zw. Zaw. robotników przemysłu metalowego, na którym uchwalono następującą rezolucję:

„Stolarze, zatrudnieni w firmie Lilpop Rau, na zgromadzeniu w dn. 29 października b. r. uchwala, że stoją niezłomie na gruncie niezależności, siły i zdolności do walki klasowego ruchu zawodowego i wyrażają całkowite zaufanie Komisji Centralnej Związków Zawodowych w Polsce.

Ponadto potępiają i piętnują próby rozsadzania i osłabiania Związków Zawodowych przez organizowanie w Warszawie samowzanczej tak zw. Rady Zw. Zawodowych, oraz wzywają ogół zorganizowanych stolarzy do stanowczego przeciwstawienia się wicherzycielom i rozbijaczom solidarności zorganizowanych zawodowo robotników“.

KIEDY PRACOWNICY PAŃSTWOWI OTRZYMAJĄ DODATEK MIESZKANIOWY?

„Pracownik Państwowy“, organ Centralnej Komisji Porozumiewawczej przytacza liczby ilustrujące sumę niewypłaconego pracownikom państwowym w bieżącym roku dodatku na mieszkanie. Sumy niezbedne na pokrycie tego wydatku, czerpane są z państwowego podatku od nieruchomości, który wzrasta w miarę wzrostu komornego i w ten sposób niema żadnych trudności budżetowych, aby pracownicy państw. regularnie ten dodatek otrzymywali.

Dziwem też jest, że pracownicy państwowi, dla których najmniejsze nawet zwiększenie pensji stanowi żywożne zagadnienie, muszą się odbywać o wypłacenie im należnych ustawowo z tego tytułu sum.

W ciągu roku 1926 i 1927 wypłacanie różnicy między wysokością otrzymywanego a należnego dodatku na mieszkanie było wstrzymane i dopiero później dodatek ryczałtowo wypłacono.

W bieżącym roku powtarza się ta sama historia i dodatku na mieszkanie pracownicy nie otrzymują, a niedopłacone kwoty stanowią w budżetach rodzin pracowniczych poważną pozycję. Wystarczy powiedzieć, że wahają się one od 55.2% do 178.8% miesięcznej pensji.

Naturalnie pracownicy państw. musieli za mieszkania płacić zwiększone komorne i czynili to kosztem wyzbycia się pewnych niezbędnych wydatków, a państwo zmusiło swoich pracowników do udzielenia mu pożyczki w wysokości około 50 milionów zł. i narazie nie słycać o jej zwrocie.

Pomijając wszelkie inne względy natury społecznej, należy domagać się chociażby z motywów gospodarczych, by Rząd zajął się wreszcie uregulowaniem tej sprawy i zarządził wypłacenie pracownikom należnego im dodatku na mieszkanie.

CŁO PRZYWOZOWE NA ŻYTO

Dowiadujemy się, że dziś ukaże się rozporządzenie trzech ministrów (Rolnictwa, Przemysłu i Handlu oraz Skarbu) wydane na podstawie uchwały komitetu ekonomicznego z dn. 28 b. m. wprowadzające cło przywozowe na żyto w wysokości 11 zł. od kwintala.

Księgarnia Robotnicza

Warszawa, Warecka 9

poleca:

Kielecki: Feliks Perl . . . . . zł. 1.—

Posner St.: 5 lat pracy w Senacie

Rzplitej. . . . . zł. 8.—

Siwik Bron.: W walce o prawdę zł. 8.50

PRZEDŁUŻENIE USTAWOWEJ AKCJI ZASIŁKOWEJ DLA BEZROBOTNYCH

P. Min. Pracy przedłużył, na wniosek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia, do 17 tygodni okres zasiłkowy dla bezrobotnych robotników, którzy do 30 listopada r. b. włącznie wyczerpali, lub wyczerpią zasiłki z Funduszu Bezrobocia w szeregu miejscowości Rzeczypospolitej, a między innymi w: Warszawie, Żyrardowie, Częstochowie, Radomiu, Ostrowcu, Łodzi, Konstantynowie, Ozorkowie, Pabjanicach, Tomaszowie Maz., Zduńskiej Woli, Zgierzu, Piotrkowie, Aleksandrowie, Kaliszu, Opatówku, Białymstoku, Lwowie, Wilnie i Bielsku oraz w szeregu mniejszych miejscowości przemysłowych, dotkniętych bezrobociem.

LAUREAT NAGRODY NOBLA W DZIALE MEDYCYN

Nagrodę Nobla w dziale medycyny otrzymał doktor Karol Nicolle (dyrektor instytutu Pasteura w Tunisie, za swe prace w dziedzinie leczenia tyfusu Dr. Karol Nicolle urodził się w roku 1866 w Rouen: Był uczniem Ducloux, Miecznikowa i Roux. Działalność profesorską rozpoczął w Rouen, gdzie stworzył ośrodek badań mikrobiologicznych. Następnie w r. 1903 wysłany został do Tunisu z misją zorganizowania tam instytutu Pasteura. Tutaj studiował szczególnie szereg specyficznych dla Afryki chorób zaraźliwych, w szczególności tyfusu.

PODZIĘKOWANIE.

Rada Hulca Warszawskiego Czerwonego Harcerstwa dziękuje niniejszem Zarządowi Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, a w szczególności tow. T. Arciszewskiemu za podarowanie Czerw. Harcerzom 50 menażek do użytku turystycznego.

ZAINTERESOWANIE SZTUKĄ Z 1905 R.

Zapowiedź wystawienia w teatrze „Ateneum“ (w sali teatralnej w gmachu Z. Z. K., ul. Czerwonego Krzyża 20) „Ślubów“ Artura Górskiego, sztuki, ośmiejnietej na tle walk naszych bojowców w 1905 roku, wywołała żywe zainteresowanie wśród robotników.

Sekretariat teatru „Ateneum“ otrzymuje liczne pojedyncze zgłoszenia poszczególnych towarzyszy o bilety na najbliższe przedstawienie tej sztuki, w dn. 6 i 7 listopada b. r.

Znaczna część biletów na premierę została już rozsprzedana.

Ażeby ułatwić pracę sekretariat „Ateneum“ uprasza o organizowanie zbiorowych zakupów biletów grupami.

Bilety w cenie od 50 gr. do 3 zł. (dla członków Związków Zawodowych), oraz od 1 zł. do 5 zł. dla nieczłonków nabywać można w Sekretariacie „Ateneum“, ul. Czerwonego Krzyża 20, pokój Nr. 50, w godz. od 10-jej do 2-jej, lub zamawiać telefonicznie pod Nr. 311-13. Zbiorowo zamawiane bilety dostarczane być mogą, na żądanie, przez sekretariat „Ateneum“ do lokali Związków Zawodowych, lub grup fabrycznych.

Pojedyncze bilety można nabywać codziennie w Kasię zamawiając teatru „Ateneum“, ul. Czerwonego Krzyża 20, codziennie od godz. 6-jej wiecz.

Z teatrów świątecznych

CASINO: — ANIOŁ ULICY.

Film ten ma być jakby odpowiednikiem do „Siódmego nieba“, gdzie uboga, poniewierana dziewczyna zakochuje się w swym młodym dobrodzieju, który z początku zachowuje się obojętnie wobec dziewczyny i dopiero z biegiem czasu, a zwłaszcza z związku z tragicznymi przejściami wojennymi przywiązuje się głęboko do ukochanej.

W „Anioł ulicy“ role są odwrócone: tu mężczyzna zabiega o względy kobiety i oczywiście zwycięża. Ale podczas gdy w „Siódmym Niebie“ była tragedia rozłąki, w „Anioł ulicy“ jest sentymentalna i rozwlekła historia miłosna ze sztucznie przyciętym dramacikiem, który nikogo nie wzrusza, a wszystkich nuży a nawet drażni. Bo że ktoś idzie do więzienia na kilka miesięcy za niepełną zbrodnię — nie jest jeszcze tragedią, z powodu której kochająca się para miałaby marnieć. Angela mogła poprosić opowiedzieć narzeczonemu przykry epizod ze swej przeszłości, a wów czas czasowa rozłąka jeszcze więcej pogłębiłaby ich uczucie. I tu raczej należałoby dać odpowiednik do „Siódmego Nieba“, gdzie oboje o jednej i tej samej godzinie „rozmawiają ze sobą“ z odległości, niż szablon melodramatyczny.

Słabość fabuły odbiła się na grze doskonałej pary: James Gaynor i Charles Farrell. Nie wnieśli oni nic nowego ponad walory, znane nam z „Siódmego Nieba“, powtarzali się i nie budzili zainteresowania. B.

WIADOMOŚCI Z CAŁEGO KRAJU

Krwawa eksmisja w ordynacji hr. Zamoykich ZAMOŚĆ.

Agencja „Press“ donosi: Na tle eksmisji kilku robotników na folwarku Lipko doszło do tragicznych wypadków. Podczas czynności eksmisyjnych nastąpiła bójka między gajowymi a eksmisjami robotnikami, która zakończyła się śmiercią trzech robotników. Są to: Józef Pietryk, Kapral Łapa i Łuszczczyk. Posterunkowy Góra został ciężko ranny podczas interwencji. Wszystkich gajowych, którzy brali udział w tej krwawej eksmisji, aresztowano Tyle Agencja! Nie mamy narazie bliższych szczegółów tej tragedji.

Rozwiązanie jeszcze jednej Rady Miejskiej OSTROWIEC.

Jak wiadomo, polityka Rządu w dziedzinie samorządowej idzie obecnie po linii... rozwiązywania Rad Miejskich i ustanawiania komisarzy. Ostatnio Rada Miejska Ostrowca podzieliła los samorządów innych miast: została rozwiązana, bez żadnego uzasadnionego powodu — i województwo mianowało komisarza rządowego. Zamiast wpłynąć na ustąpienie prezydenta miasta, Bućki (obecnie „sanatora“), któremu Rada Miejska wyraziła votum nieufności, a który, mimo to urzędował — władze wolały rozwiązać Radę Miejską! Województwo powołało Radę przyboczną, składającą się z 6 osób.

Utworzenie Komisji Okręgowej Zw. Zaw. na Górnym Śląsku KATOWICE.

Odbyła się tu konferencja przedstawicieli 13 klasowych związków zawodowych na Górnym Śląsku, z udziałem generalnego sekretarza Komisji Centralnej Związków Zawodowych, posła tow. Żuławskiego. Na konferencji przewodniczył tow. Chrószcz, sekretarzem tow. Kubowicz.

Tow. tow. Chrószcz i Kubowicz przedstawili miejscowe stosunki, oraz konieczność — po wystąpieniu Centralnego Związku Górników i Związku Robotników Przemysłu Metalowego z „Zespołu Pracy“ — scentralizowania w jednej organizacji okręgowej sił wszystkich klasowych związków zawodowych na Górnym Śląsku.

Tow. pos. Żuławski omówił obszerne znaczenie centralizacji i taktykę związków zawodowych, oraz zaproponował przyjęcie dla nowej organizacji nazwy: Komisja Okręgowa klasowych związków zawodowych na Górnym Śląsku.

Po obszernej dyskusji, uchwalono następującą rezolucję:

„Konferencja Zarządów Związków Zawodowych na Górnym Śląsku, wyrażając pełne zaufanie Komisji Centralnej, potępią jaknajstrzej kroki, podjęte przez pewne czynniki w Warszawie — celem utworzenia odrębnej organizacji zawodowej i wyraża przekonanie, że tylko jednolita organizacja zawodowa może skutecznie bronić interesów klasy robotniczej.

Rozbijający warszawskich, złączonych z Biniszkieviczem, usiłującym rozbijać organizacje na Górnym Śląsku, konferencja potępią, jako szkodników i wrogów klasy pracującej i jej interesów.

Konferencja Zarządów Związków Zawodowych na Górnym Śląsku: 1) przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału organizacyjnego Rady i 2) uznaje konieczność utworzenia wspólnej reprezentacji ogółu zawodowo zorganizowanego. Dlatego postanawia się na dzień 11 listopada r. b. zwołać konferencję przedstawicieli wszystkich oddziałów na Górnym Śląsku, celem ukonstytuowania się Komisji Okręgowej klasowych Związków Zawodowych na Górnym Śląsku i wyboru jej Zarządu.

WARSZAWA ROBOTNICZA

Z ŻYCIA

PRACOWNIKÓW SPÓŁDZIELCZYCH.

Dnia 28 b. m. odbyło się zebranie pracowników Warszawskiej Spółdzielni Spożywców, jednej z największych spółdzielni w Polsce, zatrudniającej przeszło 100 pracowników.

Po referatach przedstawicieli Zarządu Okręgowego, zebrani pracownicy jednogłośnie postanowili przystąpić do Zw. Zaw. Pracowników Spółdzielczych Rz. Polskiej, wybierając Zarząd Miejskowego Koła Pracowników w skład którego weszli: tow. Służbowski Marjan, obywateli: Grabowski Ka-

Konferencja stwierdza, że obowiązkiem wszystkich klasowych czynników jest zerwanie wszelkich stosunków z organizacjami o charakterze żółtym — i przyłączenie się do Komisji Okręgowej Związków Klasowych na Górnym Śląsku — jako jedynej reprezentacji klasowo zorganizowanych robotników“.

Przed wyborami do Kasy Chorych

ŁÓDŹ.

Odbył się tu w sali Filharmonji b. liczny wiec wyborczy bloku socjalistycznego w związku z wyborami do Kasy Chorych.

Na wiecu przemawiali między innymi: tow. Purlal oraz pos. tow. Zerba, z niemieckiej socjalistycznej partji pracy.

Skarga pokrzywdzonych robotników

STAWISZYN.

Grono robotników zwróciło się do starosty w Kaliszu z zażaleniem na miejscową policję, która udała się do dyrekcji cukrowni Zbierek z żądaniem, aby tych właśnie robotników nie przyjęto do pracy na czas kampanji cukrowej. Zachowanie się policji jest tem bardziej bezpodstawne, ponieważ nie ma absolutnie żadnego powodu do pozabawiania tych biedaków pracy; pracę w cukrowni otrzymują między in. ludzie, którzy mają ziemię orną, a ci robotnicy, którzy żyją tylko z pracy rąk swoich, skazani są na głód i nędzę z powodu jakiegoś widzimisieja policji.

Skarga podpisana jest przez 5 robotników.

Zamordowanie szofera przez pasażera

CZĘSTOCHOWA.

Na szosie pod Krzepicami (pod Częstochową) zamordowany został szofer, Jan Skalniak z Krakowa. Pasażerowie, których wioził z Krakowa do Częstochowy, po zamordowaniu szofera, zdarli z niego kurtkę, w której znajdowały się dokumenty i gotówka i, wyrzuciwszy trupa, odjechali z autem. Po drodze, gdy zabrakło rabusiom benzyny, odjechali i sprzedali licznik.

Pogrzebem zamordowanego szofera zajął się Oddział Zawodowy Zw. Automobilistów w Częstochowie i urządził demonstracyjny pogrzeb dnia 24 b. m. przy udziale licznych rzesz robotników.

Zwycieskie zakonczenie strajku w Węgierskiej Górze

DZIEDZICE.

W Węgierskiej Górze zakończył się strajk robotników destylarni spirytusu, prowadzony od 2 tygodni. Robotnicy wywalczyli strajkiem 25% podwyżki, oraz przyznanie deputatu węglowego w wysokości 200 kilogramów węgla w lecie, a 400 w zimie.

Równocześnie bez strajku uzyskali 5 i 7% podwyżki plac robotnicy browaru w Żywcu. Podwyżka obowiązuje wstecz od 15 września b. r.

Nadmienić należy, że w obu wypadkach robotnicy wywalczyli poprawę warunków bytu jedynie dzięki zwartej organizacji zawodowej, która prowadziła obie akcje, t. j. Centralnego Związku robotników przemysłu chemicznego.

ZGON

ATTILIO BEGEY'A

Jak nam donoszą, zmarł w Turynie adwokat Attilio Begey, przeżywszy 85 lat. Zmarły odnosił się zawsze z wielką sympatią do Polski. Podczas wojny opiekował się oddziałami polskimi w Włoszech, gdzie wystawił pomnik poległym Polakom. Begey był założycielem koła polsko-włoskiego, które przemiotomaczyło na język włoski dzieła naszych romantyków, Kasprowicza i in. poetów. Zmarły był ostatnio honorowym konsulem polskim. Koło polsko-włoskie w Warszawie przygotowuje akadecję dla uczczenia pamięci po wbitnym przyjacielu Polski.

WARSZAWA ROBOTNICZA

Z ŻYCIA

PRACOWNIKÓW SPÓŁDZIELCZYCH.

Dnia 28 b. m. odbyło się zebranie pracowników Warszawskiej Spółdzielni Spożywców, jednej z największych spółdzielni w Polsce, zatrudniającej przeszło 100 pracowników.

Po referatach przedstawicieli Zarządu Okręgowego, zebrani pracownicy jednogłośnie postanowili przystąpić do Zw. Zaw. Pracowników Spółdzielczych Rz. Polskiej, wybierając Zarząd Miejskowego Koła Pracowników w skład którego weszli: tow. Służbowski Marjan, obywatele: Grabowski Ka-

zimierz, Kosicki, Krawiecki, Piskiewicz, Opatarzewski, Krawczyk. Między innymi uwzględniono Zarząd Koła, ażeby wraz z Zarządkiem Oddziału Związku podjął akcję w walce z Spółdzielnią, celem zawarcia umowy i cennika płacy.

Zebrani pracownicy wzywają pracowników innych Spółdzielni na terenie Warszawy, ażeby gremjalnie zapisywali się do Zw. Zaw. Pracowników Spółdzielczych, celem poparcia Związku, dążącego przez skuteczną solidarną wszystkich pracowników spółdzielczych do poprawy ich warunków materialnych. M. S.

Z ŻYCIA PARTJI

ORGANIZACJA WARSZAWSKA P. P. S.

Towarzysze i Towarzyszek!

Jaworowski i jego grupa wzywają towarzyszy robotników na zebrania i zebranka, obalamując proletariata, próbując go wciągnąć w swoje rozłamowe szeregi.

Przestrzegamy wszystkich towarzyszy

Centralny Komitet Wykonawczy obejmuje tymczasowo w swoje ręce kierownictwo bezpośrednie Organizacji Warszawskiej P. P. S. Uczestnicy grupki „rozłamowej” i z pośród członków dawnego W. O. K. R. i z pośród Komitetów Dzielnicowych POSTAWILI SAMI SIEBIE POZA NAWIASEM ORGANIZACJI POLSKIEJ PARTJI SO-

NOVA REJESTRACJA CZŁONKÓW WARSZAWSKIEJ ORGANIZACJI P. P. S.

Specjalna KOMISJA REORGANIZACYJNA z ramienia C. K. W. przystąpiła do nowej rejestracji członków Organizacji Warszawskiej. Chodzi o wielki pośpiech, by członkowie Organizacji Warszawskiej zdążyli wybrać swych przedstawicieli na KONGRES P. P. S. W SOSNOWCU.

Rejestracja obejmuje wszystkich członków dotychczasowych Organizacji Warszawskiej P. P. S. i wszystkich zwolenników P. P. S. na terenie m. st. Warszawy, którzy z jakichkolwiek względów nie posiadają legitymacji partyjnej, z wyjątkiem wykluczonych z Partii wyrokiem Sądu Partyjnego za przestępstwa natury moralnej.

Towarzysze winni rejestrować się w punktach następujących:

1) Dzielnicę Śródmiejską, Mokotów w lokalu CKW PPS., Warecka 7. od godz. 6 — 9 wiecz.

2) Dzielnicę Powiśle, Czerniaków,

Niniejszym podajemy do wiadomości ogółu towarzyszy, że b. członkowie organizacji Częstochowskiej P. P. S. Wincenty Wosik, numer legitymacji członkowskiej 12519.

Władysław Wosik, numer legitymacji członkowskiej 12516.

Stefan Wosik, numer legitymacji członkowskiej 12518

zostali wydalen z organizacji za działanie na szkodę Partii.

Sekretariat Generalny

C. W. W. P. P. S.

KOMUNIKAT.

Niniejszym podajemy do wiadomości ogółu towarzyszy, że członkini Organizacji Częstochowskiej P. P. S., Olga Sacharówna, na zasadzie wyroku Sądu Partyjnego została wydalona z szeregu organizacji partyjnej.

Sekretariat Generalny

C. K. W. P. P. S.

O. K. R. P. P. S. WARSZAWA-PODMIEJSKA.

Baczność! Zebranie delegatów na Kongres odbędzie się dziś, we wtorek, o godz. 7-iej wiecz. w lokalu O. K. R. (ul. Długa 19).

Egzekutywa O. K. R. P. S.

Warszawa - Podmiejska.

Redakcja „Przyjaciela Dzieci” przyjmuje w czwartki i soboty od g. 6 — 8 wieczorem.

8-GODZINY DZIEŃ PRACY W HUTNICTWIE

P. Minister Pracy zarządził przeniesienie na 8 godzin, dzień pracy w terminach 15 listopada, 3 grudnia i 31 grudnia pozostałych kategorii pracowników w hutach górnośląskich, z wyjątkiem t. zw. pogotowia pracy.

W ten sposób z dniem 31 grudnia r. b. zlikwidowane będzie przedłużenie czasu pracy w tych zakładach, wprowadzone rozporządzeniem z dnia 18 lipca 1924 roku.

W dziesiątą rocznicę powstania Rządu Ludowego w Lublinie, w dniu 7 listopada ukaże się specjalny numer

„ROBOTNIKA”

w znacznie zwiększonej objętości, poświęcony przeglądowi pracy socjalistycznej i państwowej w ciągu ubiegłych lat dziesięciu.

Ogłoszenia do tego numeru, który będzie jedynym w Warszawie wydawnictwem na dzień 7 listopada, i którego nakład już obecnie zapowiada się wyjątkowo wielki, przyjmowane będą do dn. 5 listopada włącznie.

Organizacje partyjne i zawodowe prosimy o wcześniejsze zamawianie tego numeru dla ustalenia nakładu.

Zwracać się do Administracji: Warszawa, WARECKA 7, tel. 313-80, 120-13.

Z sądów.

OSKARŻENIE O BANDYTYZM.

Sąd Apelacyjny rozpatrywał wczoraj sprawę braci Józefa i Wacława Michałowskich, oskarżonych o dokonanie napadu bandyckiego na drodze prowadzącej z Radziwiłłowa do Studzieńca, przez puszcę Marjańska, podczas którego zabito dwu ludzi. Sąd Okręgowy skazał w swoim czasie Józefa Michałowskiego na 12 lat więzienia, a młodszego 18-letniego brata jego, Wacława na 10 lat więzienia. W Sądzie Apelacyjnym stwierdzono tak podczas badania świadków, jak i z przytoczonych danych obrońcy adw. Perla, że akt oskarżenia opiera się w głównej części na tendencyjnych i niezgodnych z prawdą zeznaniach przodownika Gajdy, który miał osobiste zatargi z oskarżonymi. Sprzeczność w tych zeznaniach nie została uzgodniona, mimo to Sąd Apelacyjny zatwierdził wyrok niższej instancji, w całej rozciągłości. Jak się dowiadujemy, obrona wystąpi o kasację wyroku.

ZNOWU UNIEWINIENIE POLICJANTA - ZABÓJCZY.

W ciągu ostatnich dwóch miesięcy notujemy na tem miejscu już trzeci wypadek zabójstwa, dokonane przez policjanta, zabójstwa które z przyczyn o sprawiedliwie niezależnych uszło winowajcy bezkarnie

12 stycznia ub. r. siostra znanego awanturnika, Stefana Santorka, zameldowała komendantowi posterunku pol. państw. w Mińsku Mazowieckim, że brat jej upił się i bije ją. Komendant posterunku rozkazał, aby Santorka uspokoić i położyć spać, ale po chwili zmienił decyzję i nakazał policjantowi Szatkowskiemu aresztować Santorka. Santorek pijany stawiał opór Szatkowskiemu, który wyjął rewolwer i strzelił do bezbronnego, raniąc go śmiertelnie w klatkę piersiową. Instrukcja specjalna dla policji przewiduje, że należy przeciwnika unieszkodliwić, a nie zabijać, instrukcja ta zabrania strzelać do pijanych. Stefan Santorek został zabity. Policjant Aleksander Szatkowski, który go zabił, został wczoraj przez Sąd Okręgowy w Warszawie uniewinniony.

MIŁOŚĆ PRZYCZYŃĄ ZBRODNI.

W dniu 24 maja r. b. w mieszkaniu kom. marynarki wojkowej misji francuskiej, Alfreda Richard, plac Trzech Krzyży 18, usłyszano 2 strzały z pokoju służbowego. Posługaczka Bronisława Pniewska wbiegła do pokoju i ujrzała na ziemi raną służącą, Zofję Gzduk, a obok niej kłęzącego lokaja, Jana Kujawę. Gdy Pniewska pobiegła po gospodynię, rozległy się jeszcze dwa strzały, po których Richard upadł do pokoju i zastał już trupa Gzdukówny oraz ranego Kujawę.

Kujawa zeznał na śledztwie, że kochał Gzdukównę i chciał ją poślubić, ale ona lubiła go wciąż nieokreślonymi obietnicami. W dniu krytycznym po rozmowie z Gzdukówną postanowił zastrzelić się w jej obecności. Wyjął rewolwer i skierował w swoją skroń, ale Gzdukówna szarpnęła jego rękę tak niefortunnie, że rewolwer wystrzelił dwukrotnie i ranił ją ciężko. Oskarżony, nie chcąc przedłużać męki ukochanej, zabił ją. Sąd Okręgowy dał wiare zeznaniom oskarżonego i, po przemówieniach obrońców apl. Olchowicza i apl. Gutmana, wydał wyrok, zwalniający Aleksandra Kujawę od kary.

CJALISTYCZNEJ.

Wzywamy wszystkie Komitety Dzielnicowe, koła zawodowe i fabryczne P. P. S., by nawiązały niezwłocznie kontakt z Sekretarjatem Generalnym C. K. W., Warecka 7, tel. 230-44, od g. 10 r. do 2 po poł., i od g. 5 po poł. do 8-iej wiecz.

NOVA REJESTRACJA CZŁONKÓW WARSZAWSKIEJ ORGANIZACJI P. P. S.

Sielce, w lokalu Domu Kolarzy ZZK. ul. Czerwonego Krzyża 20, pokój Nr. 39, parter, od godz. 6 — 9 wiecz.

3) Dzielnicę Powązki w lokalu Młodzieży T. U. R. ul. Dzielna 95. od godz. 6 — 9 wiecz.

4) Dzielnicę Wolska, Jerozolima w lokalu Wydziału Kobięcego P. P. S., ul. Leszno 53, parter, w podwórzu na lewo od godz. 5 — 9 wiecz.

5) Dzielnicę Starówka w lokalu OKR. PPS. Warszawa-Podmiejska, ul. Długa 19, od godz. 6 — 9 wiecz.

6) Dzielnicę Marymont, Żolibórz w lokalu Warsz. Społ. Mieszk. Żolibórz, ul. Mickiewicza 1, od 6 — 9 wiecz.

7) Dzielnicę Praża, Grochów i Nowe Brudno w lokalu Brzeska 5 m 55, 1-sze piętro, u tow. Kodasiewicza Bronisława od 5 — 8 wiecz.

8) Dzielnicę Ochota, Grójecka Nr. 74 m. 7, I piętro, od godz. 6 — 8 w.

Rejestracja odbywa się codziennie.

SPRAWA PIENIEDZY PARTYJNYCH.

Po byłym W. O. K. R. P. P. S. pozostały na dzielnicach i Kolach alfabetycznych pieniądze składkowe. Pieniądze te winny być przez towarzyszy złożone na ręce prezydium Egzekutywy Warsz. Organ. P. P. S., w lokalu C. K. W., przy ul. Wareckiej 7, gdyż stanowią one własność Partii.

Egzekutywa Warsz. Org. P. P. S.

Warszawski Wydział Kobięcy PPS. wzywa towarzyszy do rejestrowania się w lokalu Wydziału, Leszno 53, parter w podwórzu na lewo.

Dzielnicę Śródmiejską. We wtorek o g. 6-iej wieczorem pierwsze posiedzenie nowo wybranego zarządu dzielnic.

MŁODZIEŻ

OKRĘGOWA ORG. MŁODZIEŻY T. U. R. WARSZAWA-PODMIEJSKA.

We czwartek, dnia 1-go listopada r. b., odbędzie się w Żyrdardowie zebranie, na którym referować będzie tow. Brzozowski Stefan.

Dyżury Sekretariatu Okręg. odbywają się we wtorki i piątki od godz. 17-iej do godz. 19-iej, w lokalu przy ul. Długiej Nr. 19 p. I.

Baczność, Czerwoni Harcerze!

Zbiórka gromad hufca warszawskiego odbędzie się w dniu 1-ym listopada r. b. o godz. 10 rano w podwórzu domu Zw. Metalowców, przy ul. Leszno 53.

PŁACE GOTOWKOWE ROBOTNIKÓW ROLNYCH

Komisja powołana umową na województwo warszawskie, łódzkie, kieleckie, lubelskie i białostockie ustaliła cenę żyta w miesiącu październiku na 35.50 zł., wobec czego płaca robotników dniówkowych za dzień pracy w miesiącu październiku (miesiąc zimowy) wynosi:

Grupa powiatów	kategorie robotników		
	I	II	III
I	63	98	140
II	56	84	112
III	35	63	84
IV	28	49	63

KRONIKA

STAN POGODY.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym: Po chmurnym i mglistym ranku rozpożodzenie w ciągu dnia, nieco chłodniej, zwłaszcza na zachodzie Polski. W Wileńskiem możliwe przelotne deszcze. Slabe wiatry południowo - zachodnie i zachodnie.

Pobór. Dziś w lokalu przy ul. Dobrej 72, odbędzie się dodatkowa komisja poborowa dla poborowych zamieszkałych w komisariatach: 14, 15, 17, 18, 24 i 25, podlegających P. K. U. Nr. 3. Na komisję tę winni stawić się wszyscy ci poborowi, którzy doślad obowiązku tego z jakichkolwiek powodów nie dopełnili.

Zarząd T-wa Opieki nad Ociemniałymi Polna 40, składa podziękowanie osobom, oraz instytucjom, które w jakikolwiek sposób okazały nam pomoc w kwestie urzędzonej w dniu 14 b. m. na rzecz niewidomych naszego zakładu.

Związek Zawodowy Nauczycielstwa Polskich Szkół Średnich wydaje w dniach najbliższych broszurę p. t. „Płon pracy oświatowej na 10-lecie szkoły polskiej”. Treść obejmuje historię szkolnictwa polskiego od czasów Apuchtinowskich przez strajk szkolny do chwili obecnej.

Cena pojedynczego egzemplarza 2 złote. Bliższych informacji udziela Związek, ul. Chmielna 49 m. 3, tel. 127-02, godz. 11 — 2 i 7 — 8 wiecz.

Z „ATENEUM”

Co nam się podoba w „Andrzejkach”?

Takie sobie obrazki: rozśpiewane dziewczyny podrzucają jabłka w górę, pawik goni pannę, grajek przejeży swoją muzyką jakby się do nieba dostał, potem, jak to bywa na Andrzejki, dziewczyny wróżą sobie z wosku, z butów, z puszczonych w kadzi świeczek. Jeszcze potem śpiewają podkarpaczką przesiadką kołysankę o kaczorze i kaczuszcze, tańczą rozważane pary „w murwanej piwnicy”, a wreszcie, aby już dziać z babą nie brakowało, ukazują się, rzeczywistnie „dziać” kaszłący i słaby i „baba” ledwo utrzymująca się na nogach, a „młodzi” wyganiają śmierć z kosą za dziesiątą granicę, aby nie psuć wszystkim radości.

Cóż tu jest oryginalnego? Zdawałoby się, że umiemy już na pamięć bajkę Kraszewskiego, że znamy dobrze piosenkę „Kolo mego ogródeczka” i scena nie nam nowego nie powie.

A tymczasem nieprawda. Na scenie naszego teatru wiersz czy pieśń nabierają plastyki, odsłaniają nam prosto i bardzo prawdziwie te strony poezji ludowej, na które nie zwrócilibyśmy uwagi czytając je tylko „Andrzejki” uczą na swój sposób rozumieć i odczuwać poezję rymu i taktu. Jak smutno się robi, kiedy „Jasko pogniwał się” na Kasie i dziewczęta pochylili głowy, a jabłka jakby bezwiednie powpadały im z bezwładnie opuszczonych rąk. Albo jak się cieszymy ze zwycięstwa dziada i baby nad śmiercią, Niema nic banalnego w „Andrzejkach”, jest dobry szczerzy uśmiech, który towarzyszy oryginalnie inscenizowanym pieśniom od początku do końca.

H. D.

Kup coś!

WSPANIAŁE, A PRZYTEM

tylko

- KALOSZE DAMSKIE podszewka trykot. zł. 10.-
- KALOSZE MĘSKIE podszewka trykotowa zł. 11.30
- ŚNIEGOWCE DAMSKIE wierzch Jersey wyłog aksam. zł. 18.-
- ŚNIEGOWCE DAMSKIE wierzch gabard., wyłog aksam., fasonniski zł. 21.-
- ŚNIEGOWCE DAMSKIE wierzch gabard., wyłog aksam. zł. 23.-

„PEPEGE”
ŻADAĆ WSZĘDZIE!

MARKA PEPEGE FABR.

Polski Przemysł Gumowy Tow. Akc. w Grudziądzu.

Wykwintna Garderoba Męska gotowa i na zamówienie

I. REICHMAN

Warszawa, Św.-Krzyżka 19. Tel. 206-51.

W WIELKIM WYBORZE: PALTA, FUTRA, KURTKI SKÓRZANE, BURKI, KOZUSZKI i t. p.

WARUNKI DOGODNE.

Ogłoszenia drobne

S) Pierwsze w kraju bezkonkurencyjne najtańsze kursy kierowców samochodowych Tadeusza Lenartowicza, Nowolipki 67, tel. 507-96, dom własny.

Potrójna klerownica na samochodach kursów Lenartowicza.

Podwójna klerownica — na samochodach szkolnych Kursov H. Prylińskiego, Warszawa, Jerozolimska 27.

Patofony, Parlofony, Instrumenty w wielkim wyborze oraz płyty najnowszych nagrań na dogodnych warunkach po cenach najniższych poleca „Lutnia”, Marszałkowska 68.

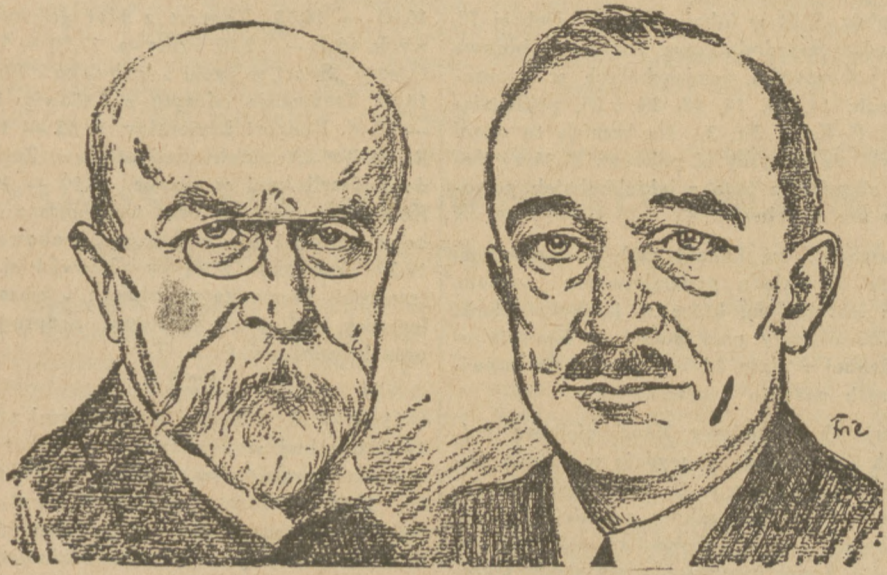
Głuchota uleczalna! Fenomenalny wynalazek „Eufonja” z ademonstrowany specjalistom, — Sami się wyleczyli z przytęplonego słuchu, szumu i cieknięcia z uszów. — Liczne podziękowania. Puczająca broszura na żądanie wysyła bezpłatnie „EUFONJA”, Liszki koło Krakowa.

Maszyny bębnowe, Kempisty Company, Plac Zbawiciela Marszałkowska 41. Nożne 190.

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne.

10-lecie Republiki Czechosłowackiej

W dniu 28 października święciła Czechosłowacja dziesiątą rocznicę swej niepodległości.

Czołowi mężowie republiki czesko-słowackiej: prezydent Republiki **Massaryk** (z lewej strony) i minister **Benesz**.

Illuminacja ratusza praskiego w dniu czeskiego święta narodowego.

TEATR I MUZYKA

Dzisiaj w teatrach miejskich

Wielki

o 8-ej „Carmen”

Narodowy

o 8-ej „Pan Jowialski”

Letni

o 8-ej „Premjowana piękność”

Teatr „Ateneum” (ul. Czerwonego Krzyża 20). Dzisiaj o godz. 8 wiecz. inscenizowane pieśń ludowa i obrzęd „Andrzejek” z akompaniamentem kwartetu. Kostiumy oryginalne łożwickie. Bilety u Chodowieckiego, Krak. Przedm. 9.

Teatr Wielki Dzisiaj „Carmen”. Jutro uroczyste przedstawienie arcydzieła Smetany „Sprzedana naręczona” ku uczczeniu 10-lecia niepodległości Republiki Czechosłowackiej. U kapelmistrzowskiego pulpitu stanie p. Ostrcil, dyrektor Narodowej Opery praskiej.

W czwartek, 1 listopada „Megae”.
Teatr Narodowy. Dzisiaj premiera „Pan Jowialski”. Zaproszenia z datą 26 b. m. ważne są na dzisiejszą premierę.

Teatr Letni. Codziennie „Premjowana piękność”.

Teatr Polski. „Przedmieście” Langera.

Teatr Mały. Wieczorem „Słomiani wdowcy”.

Qui Pro Quo. „Czy Anna jest panną”. W sobotę 3-go listopada premiera sensacyjnej rewji.

Teatr Morskie Oko. Dzisiaj nowa rewja p. t. „Klejnoty Warszawy”.

Teatr Czerwony As. Dzisiaj premiera rewji p. t. „Trzy stopnie wtajemniczenia”.

Cyrk. Dzisiaj bogaty program otwarcia.

Recital fortepianowy Bolesława Kona. Jutro daje własny recital fortepianowy w sali Konserwatorium Bolesław Kona, który bezsprzecznie należy do najbardziej utalentowanych pianistów młodego pokolenia. Bogaty program zawiera utwory Bacha, Beethovena, Schumana (fantazja), Skriabina, Delibes i t. d. Bilety sprzedaje filja Kasy teatrów Miejskich, Marszałkowska 98, róg Al. Jerozolimskich.

Koncert czeskiej orkiestry. Dzisiaj o godz. 20.15 odbędzie się w sali Filharmonii koncert orkiestry Państwowego Konserwatorium Muzycznego w Pradze, składającej się z 85 osób. Dyryguje szef opery Teatru Narodowego w Pradze Otakar Ostrcil. Wykonane zostaną monumentalne utwory czeskiej muzyki orkiestralnej, hymn chwalebny „Praga” kompozycji Suka, nowoczesna suita Ostrcila, koncert skrzypcowy Foerstera i „Demon” R. Karla. Jako solistka wystąpi skrzypczka praska Marta Ciftówna.

POKWITOWANIE

Dla włókniarzy.

Zw. Prac. Komun. i Użytk. Publ. Warszawa II, Wydział XVII Prac. Szpitala Przemienienia Pańskiego zł. 37.15.

Pracownicy Zakładu dla umysłowo chorych w Drewnicy zł. 14.50.

Tow. Chodak Jan z Częstochowy zł. 10.

Do uznania C.K.W. P.P.S.

Stary towarzysz zł. 5.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

Czytelnikowi z Zakładu Leczniczego w Nałęczowie. Do obecnych zebrań kontrolnych roczniki szeregowych urodzonych przed 1887 r. nie stają.

NASTĘPCA STRONGA?

MAC GARACH,

przewodniczący Rady Nadzorczej amerykańskiego Federal Reserve Bank jest wysuwany przez wpływowe koła na następcę zmarłego dyr. nac. Benjamina Stronga.

ATENEUM

(gmach Z. Z. K. Czerwonego Krzyża 20)
Wtorek dn. 30.X, środa dn. 31.X, czwartek dn. 1.XI, sobota dn. 3.XI i niedziela dn. 4.XI
Obrzęd ludowy ANDRZEJEK i inscenizacja pieśni ludowych. Początek o godz. 8 wiecz.

BILETY w cenie od 50 gr. do 5 zł nabywać można dla grup (zbiorowo) w Sekretariacie teatru Ateneum, ul. Czerwonego Krzyża 20, II piętro, pokój nr. 50, w godzinach od 10-3; tel. 311-13; w Komisji Międzyzw. Kult.-Art., ul. Chmielna 49 m. 3, tel. 73-42; w Kom. Art.-Kult. przy Radzie Zw. Zaw. w gmachu ZZK, IV piętro, tel. 274-55 i w Księgarni Robotn., ul. Warecka 9.

KOBIECY ROBOTNICZY KLUB SPORTOWY „START”

Sekretariat Klubu — Warecka 7, II piętro, codziennie czynny od 7 do 9 w. Wpisowe 1 złp., składka miesięczna 50 gr. Bezrobotne towarzyski zwalniające są od opłat.

Ćwiczenia prowadzone będą w gimnazjum im. Królowej Jadwigi, Plac Trzech Krzyży, oraz w salach gimnastycznych szkół powszechnych.

PAN Nowy Świat 40. Pocz. o g. 5 pp. Tylko u Nas! Trzeci tydzień rekordowego powodzenia! E. A. DUPONTA MOULIN ROUGE W roli gł. OLGA CZECHOWA	CAPITOL Marszałkowska 125 Pocz. o g. 4 pp. Najnowszy film genialnych komików prod. 1928—29 p. t. PAT I PATAGON jako STRAŻNICY CNOTY
---	--

Kino „PALACE”
Chmielna 9. Pocz. o godz. 5-ej pp.
Najnowszy film wytw. „SFINKS”
„Tajemnica STAREGO RODU”
wg scenariusza St. Kiedrzyńskiego
W rolach gł. **Jadwiga Smoarska i Jerzy Marr.**

WODEWIL
Nowy Świat 43.
Pocz. o g. 6
EGZOTYCZNA ORLICA PUSTYNI
JETTA GOUDAL
OSTATNIE DNI!
jako ognista, namiętna, pełna poświęcenia, a jednocześnie zdradliwa córka Arabii
„ZAKAZANA KOBIETA”
W potężnym dramacie erotycznym z życia Europejczyków wśród buntujących się plemion arabskich.
Obok niej ukazują się
Józef SCHILDKRAUT w roli haniebnie zdradzanego męża.
Widziwio w roli kochanek
Realizacja pod osobistym kierunkiem **CECILA B. de MILLE'a.**

CO GRAJĄ KINA?

„Apollo”: „Tajemnica starego rodu”
„Colosseum”: „Romans panny Opolskiej”
Casino: „Anioł ulicy”.
Kino „Capitol”: Pat i Patagon jako „Strażnicy cnoty”.
Miejski: „Wilki i ludzie” oraz „Tajemnice głębin morskich”.
„Palace”: „Tajemnica starego rodu”.
Pan: „Moulin Rouge”
Wodewil: „Zakazana kobieta”.
Światowid: „Człowiek śmiechu”.
Filharmonja: „Miłość i tzy Szopena”.
Splendid: „Człowiek śmiechu”.
Stylowy: „Burza”.

Kino CASINO

Nowy Świat 50. Pocz.: 415, 6, 8 i 10 w.

ANIOŁ ULICY

Natchnione arcydzieło, reżyserji twórcy „SIÓDMEGO NIEBA”.

FRANKA BORZAGE'A

W rolach gł. **JANET GAYNOR**
I CHARLES FARRELL

Własność „FOX-FILM” Warszawa.

Orkiestra pod batutą **A. FURMAŃSKIEGO**.
Wstęp na salę tylko przed rozpoczęciem seansów.

Bilety ulgowe i passe-partout bezwzględnie nieważne!

KINEMATOGRAF MIEJSKI

Hipotečna 8. Długa 25.
Podwójny program.
Dla młodzieży dozwolone.
Początek o godz. 6.30.

1) **Wilki i Ludzie**

Z udziałem: **Charles Marlow i Caryl Lincoln.**

2) **Tajemnice głębin morskich.**

Codziennie o godz. 12 i 5 pp. w niedziele i święta tylko o godz. 12 w poł.

SEANS OSWIATOWY

Ceny na wszystkie miejsca po 20 gr.

WYPADEK TRAMWAJOWY

Na ul. Grochowskiej, na t zw. pętlicy tramwajowej w Goławku, 56-letni Józef Kielbasiński (Grochowska 145), będąc pijany, w czasie wsiadania do tramwaju linii Nr. 24, który już ruszył z przystanku,

potknął się i upadł pod przyczepny wóz, którego koła zmiażdżyły Kielbasińskiemu prawą stopę. Pogotowie przewiozło niebezpiecznego do szpitala Przemienienia Pańskiego. (Wad.).

STRZAŁY PRZY UL. GROJECKIEJ

Przed domem Nr. 65 przy ul. Grójeckiej nieznanymi sprawcami napadli i pobili Stanisława Traczyka (Grójecka 65). Traczyk, w obronie własnej, wystrzelił kilkakrotnie z rewolweru, wskutek czego napastnicy zbiegli.

Na odgłos strzałów nadbiegli policjanci, którzy odebrali Traczykowi rewolwer, gdyż nie posiadał na niego pozwolenia. Wskutek strzału w nikt szwanku nie odniósł. (Wad.).

PRZY PRACY

Przy fabryce p. f. „Lilpop, Rau i Loewenstein” przy ul. Bema Nr. 65 robotnik, 25-letni Antoni Felczak (Wolska 129), w czasie pracy został uderzony kawałkiem

żelaza, wskutek czego otrzymał ranę ciętą, uszkodzoną podbródką i doznał wybitcia 3-oh zębów. Pogotowie, po opatrunku, przewiozło Felczaka do domu. (Wad.).

ZBRODNICZY NAPAD

Na Powązkach w pobliżu 26 komisariatu, niewykryty sprawca napadł na 25-letniego Stanisława Kołodzieja, cięśle (wieś Głogowo, pow. Krotoszyn) któremu zadał tępem narzędziem 3 rany tłuczone głowy i

2 rany w okolicy lewego oka i twarzy. Po opatrunku w 26 komisariacie, Kołodzieja Pogotowie przewiozło do szpitala Dzieciątka Jezus. (Wad.).

NA „KOPERTĘ”

Józef Kaniuk, rolnik (wieś Radoszyn, gm. Gołoby woj. Wołyńskie) przyjechał do Warszawy, celem załatwienia formalności związanych z wyjazdem do Ameryki. Na ul. Marszałkowskiej w pobliżu jednego z biur okrętowych, Kaniuka zaczepiła jakaś kobieta, która przyrzekała ułatwić mu w wyrobieniu formalności. W tym celu zaprowadziła emigranta na klatkę schodową przy ul. Nowy Świat 53. Tam znajdowali się już wspólnicy oszustki, z których jeden

podał się za sekretarza konsula. Oszuści skradli Kaniukowi w podstępny sposób na t. zw. „kopertę” 100 dolarów gotówka.

— Przed biurem okrętowym „Bałtycko-Amerykańskiej Linji” przy ul. Marszałkowskiej Nr. 116 stała 17-letnia Emilia Wójcikówna wieś Księżmierz, pow. Janowski, która zamierzała wyjechać do Ameryki. Wójcikównę zaczepiła jakaś kobieta, która również na „kopertę” skradła jej 72 dolary. (Wad.).

ZE SPORTU

KONFERENCJA PRZEDSTAWICIELI PIŁKARSKICH KLUBÓW ROBOTNICZYCH.

Sekretariat Warsz. Robotniczego Sportowego Komitetu Okręgowego podaje do wiadomości, że w dniu 2 listopada o godz. 6.30 odbędzie się konferencja przedstawicieli piłki nożnej wszystkich klubów robotniczych w sprawie nadzwyczajnego zebrania W.O.Z.P.N. Obecność przedstawicieli wszystkich klubów obowiązkowa. Przedstawiciele należy zaopatrzyć w pisemne upoważnienia.

ROBOTNICZE MISTRZOSTWA STOLICY W PIŁKARSTWIE.

Onegdaj odbyło się cały szereg spotkań piłkarskich o mistrz. kl. C. Wyniki podajemy poniżej:

Jawor — Siła (Warszawa) 2:7; Żoliborz — Marcovia 3:0 (v.); Lilpopianka — Watt 3:0 (v.).

DZISIEJSZY MECZ KOSZYKÓWKI.

Dzisiaj o godz. 20 na Dynasach rozegrany zostanie mecz koszykówki Polonia — Poselsstwo Amerykańskie.

ZNICZ — A. K. S. 26 4:0.

Odbyte onegdaj spotkanie piłkarskie z cyklu gier o mistrz. kl. C pomiędzy R. K. S. Zniczem a Amat. Klubem Sportowym z Warszawy zakończyło się zwycięstwem drużyny robotniczej w stos. 4:0. W pierwszej połowie niewykorzystana cyfrowo przewaga AKS-u,

grającego w tej fazie gry z wiatrem. Po przerwie zdecydowana wyższość Zniczu, wyrażająca się w bramkach uzyskanych przez tow. Raczyńskiego, Machałę, Piskorskiego oraz Szczepańskiego.

LILPOPIANKA — A. K. S. 26 3:1.

Rozegrany w dn. 21 b. m. mecz piłkarski o mistrz. kl. C pomiędzy Lilpopianką i A. K. S. 26 zakończył się zwycięstwem zespołu robotniczego w stos. 3:1. Gra na ogół ostra obfitowała w szereg emocjonujących momentów, które stwarzały co chwile pod bramką przeciwnika doskonale grający atak Lilpopianki.

MECZE W CAŁYM KRAJU.

Lwów, Pogoń — Hasmona 5:1 (3:0). Mecz towarzyski odbywał się przy dużej przewadze Pogoni, przyczem w drugiej połowie Hasmona zesłała z boiska, nie chcąc porządkować się decyzji sędziego i dopuścić do wykonania rzutu karnego.

Pierwszy międzygrupowy mecz o wejście do Ligi pomiędzy przemyską Polonią i łódzkim ŁTSG. zakończył się zasłużonym zwycięstwem Polonii w stosunku 3:2 (1:0).

W meczu o wejście do Ligi w II-jej grupie Garbarnia pokonała Pogoń katowicką 2:0 (2:0). Wobec powyższego rezultatu zostanie rozegrany jeszcze trzeci decydujący mecz pomiędzy Pogonią i Garbarnią.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnienia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr. CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wiersz gr. 20. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy o 50 proc. taniej. Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych — 10 szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.